

PRIMORSKI DNEVNIK

Leto XXXVIII. Št. 224 (11.352)

TRST, petek, 15. oktobra 1982

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo **Cena 500 lir**

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

MED DEMONSTRACIJAMI ZARADI UKINITVE SOLIDARNOSTI NA POLJSKEM

V dramatičnih dogodkih v Nowi Huti izgubil življenje dvajsetletni študent

Protesti in stavke v mnogih mestih - Nepopolni podatki o žrtvah neredov
Ostri posegi policije - Ilegalna Solidarnost napoveduje splošno stavko

VARSAVA — Zaradi strogih ukrepov poljskih oblasti prihajajo vesti o zadnjih neredih v tej državi, v dokaj nepopolni obliki, pa tudi z zamudno ter si je včasih težko ustvariti popolnejšo sliko celotnega dogajanja. Tako je poljska uradna agencija PAP šele včeraj sporočila, da je v neredih, do katerih je prišlo v sredo v Nowi Huti, izgubil življenje 20-letni Bogdan Wlosik. Težko ga je ranil neki policijski funkcionar, včeraj pa je fant med operacijo v bolnišnici izdihnil. Sploh pa številni podatki govore o tem, da je prišlo v Nowi Huti do doslej najhujših neredov in je bilo mnogo oseb ranjenih. Policija je namreč nastopila z izredno odločnostjo in je kmalu razbila glavno demonstracijo, spopadi z manjšimi skupinami pa so se nadaljevali kasneje v noč.

Na mestu, kjer je padel Wlosik, delovno pogodbo in za 500 delavcev te pogodbe ni bilo: bili so odpusteni. Po nekaterih vestih naj bi v tej ladjedelnici odpustili skupno kar 1500 delavcev.

V Gdanskju so včeraj spet obnovili telefonske zveze, promet v bližini ladjedelnice Lenin in okrog sponenika padlim delavcem pa je prepuščen. Ni še znano, kakšne predloge bo dal Spadolini za premostitev proceduralnih težav, ki so onemogočile 7. t.m. začetek pogajanj, toda združitev malih industrijev (25.000 oboj) več kot milijon zaposlenim) je včeraj ponovno podprlo stalnišče sindikatov o enotni mizi vseh delodajalcev ali pa o ločenih pogajanjih s posameznimi organizacijami.

Pozdravljena, nova gledališka sezona!

V Kulturnem domu v Trstu se bo drveč odprl zastor Slovenskega stalnega gledališča za uradni začetek gledališke sezone 1982/83. Ritual, ki se ponavlja že 37 let od tistega dnevnega 1945, ko je v prvih decembrskih dneh na odru takratnega gledališča Fenice Cankar - Dejakov Hlapce Jernej prizgal plamenico, ki je pod pepelom hlela vse do takrat, ko so fašistični plameni uničili Narodni dom in z njim takratno slovensko gledališče.

ZOPET USPEŠNA PROTITERORISTIČNA AKCIJA

V Turinu aretirali Natalio Ligas

TURIN — V oboježenem spopadu s skupino teroristov so sinoči pripadniki varnostnih sil na turinski železnici postajali aretirali znano teroristko Natalio Ligas. Skupino teroristov — bilo jih je štiri ali pet — so izsledili, ko so hoteli vstopiti na vlak, menda namenjen proti jugu (vendar te verzije se niso potrdili in obstaja možnost, da je šlo za vlak namenjen v Pariz). Prišlo je do streljanja, vendar so policisti prijeli Ligaso preden ji je uspelo seči po orožju. Ostali teroristi pa so zbežali. Po nepotrjenih vestih so kasneje aretirali še dva terorista, vendar njuni identiteta niso sporečljivi. Kljub streljanju ni bil na srečo nihče ranjen, pač pa je bil tri ure prekinjen promet na turinski železnici postaji, pa tudi v okolici postaje je bilo mesto skoraj povsem paralizirano.

PRIZADEVANJA ZA POPOLNEJŠE URESNIČEVANJE POLITIKE

Zvezna skupščina po hitrem postopku razpravlja o predlogih nujnih gospodarsko-političnih ukrepov

Že danes bodo verjetno sprejeli vrsto ukrepov za povečanje izvoza in za zagotovitev večje mednarodne likvidnosti države - Napovedani bencinski boni: po štirideset litrov mesečno za vsak avtomobil - Zankane govorice o zamrznitvi deviznih računov

BEOGRAD — Na včerajšnji skupni seji obeh zborov skupščine SFRJ je podpredsednik ZIS Borisav Srebrić obrazložil predloge zakonov, ki jih je ZIS po hitrem postopku poslal skupščini Jugoslavije, pa tudi njune gospodarsko-politične ukrepe, ki jih je sprejel ZIS. Pred delegatno zvezno in zborov republik in pokrajn skupščine Jugoslavije je Srebrić dejal, da se ukrepi in zakoni predvsem nanašajo na uspešnejši izvoz, bolj smotno porabo deviznih sredstev, varčevanje vseh vrst energije, njihov namen pa je pripraviati k premostitvi žgocnih gospodarskih težav do konca leta in k ustvarjanju pogojev za popolnejše uresničevanje politike gospodarske stabilizacije v prihodnjem letu.

ZIS je sprejel ukrepe, ki naj bi hitreje spodbudili izvoz. Predvsem gre za svobodnejši uvoz surovin in reprodukcijskih materialov za proizvodnjo, ki je izključno namenjena izvozu.

«Glede nujnosti, da je treba čim bolj skrbno trošiti devizna sredstva, je bilo v minulih dneh slišati govorice, da bo naša država prelovice odzvela devize. Takšne govorice so ne le netočne, ampak tudi uperjene proti stabilnosti naše države. Širijo jih maloveščni spekulanti, ki ne želijo, da bi poiskali varno pot za izhod iz gospodarskih težav, v katerih živijo, je dejal Srebrić.

V minulih dneh je ZIS predlagal, sprejeti ali dati pobudo za 20 ukrepov in dejavnosti, ki naj bi zagotovili čim manj boleče usklajevanje potrošnje in razpoložljivih virov energije. Prav tako je bila dana pobuda za bolj odgovoren odnos vseh deležencev v izgradnji termoelektrarn Gačko, Plevlja in Bičola. Da bi s temi novimi zmogljivostmi čim prej omogočili proizvodnjo in v zimskem obdobju omogočili porast potrošnje. Poseben problem je neza- dostna zagonska pripravljenost ko-

sejah, na katerih naj bi usklajili predlagane predloge. Podrobnejše informacije v zvezi z novimi ukrepi bodo sporočili po zaključku usklajevanja, najverjetneje danes popoldne. (dd)

Vlada postavljena dvakrat v manjšino

RIM — Dejansko strnjeno vladnih sil je čedalje pogostejše postavljena v dvom sprico ponavljajočih se primerov, ko ostajajo pri parlamentarnih glasovanjih v manjšini. Tako se je zgodilo tudi včeraj in celo dvakrat, najprej v poslanski komisiji za delo, nato pa še v komisiji za vprašanja obrambe, ki sta izražali mnenje o proračunu za prihodnje leto. V obeh primerih sta komisiji, ob odsotnosti številnih poslancev večinskih strank, izglasovali nasprotovanje vladnim predlogom.

TAJNIK DE MITA APELIRA NA ENOTNOST STRANKE

Vsadržavni svet KD bo odločal o odnosu do drugih političnih sil

RIM — Pozornost italijanskih političnih krogov je veljala včeraj napovedanimu zasedanju vsdržavnega sveta kršćanske demokracije, ki bo danes zasedal v Rimu. V o sprejdu sestanka bo predlog političnega tajnika KD Ciraca De Mite o skupnem volilnem programu, s katerim bi nastopile stranke vladne večine (pri tem je treba omeniti, da so socialisti njegov predlog v bistvu že zavrnili), odnos KD z laičnimi strankami in predvsem s PSI, odnos s komunistično opozicijo in ne nazadnje odnos stranke do gospodarskega programa Spadolinije vlade.

V Nabrežini s karabinjerji na zemljišča

Samo s posegom karabinjerjev in policijskih agentov ki so bili pripravljivi tudi s silo odstraniti vsakogar, ki bi se upiral, so zemljemerci lahko vstopili na parcele vzdolž trbiške ceste v Nabrežini in ugotovili njihovo stanje. Lastniki so protestirali, ker nimajo nobenih jamstev, da bodo njihove zahteve sprejete. Poročila na 2. strani

Poplave na Idriskem

IDRIJA — Zaradi dežja, ki je prišel na Idriskem padati že v sredo potoči in se posebno okrepil v četrtih dopoldne, je narasla reka Idrinja, hudournik Nikova in njeni priloki. Posebno v četrtke okrog 10. ure dopoldne je narasla Nikova, ki je prepavila jedro mesta Idrje, kar starejši Idrjanci ne pomnijo že več kot 50 let in tako povzročila na številnih objektih veliko materialno škodo, ki še ni ocenjena. Voda je zalila gostišče Soča, trgovino tekstila, pisarne samoopravnih interesnih skupnosti, spojnice prostore idrijske pošte in Ljubljanske banke. Narasle vode Idrje so preplavile tudi skladiščne prostore idrijskega Mercatorja in Iskre na Uti v Idrji. Za nekaj ur je bila Idrja včeraj dopoldne tudi odvezana od sveta, saj so bile poplavljene tudi cestne povezave proti Ljubljani in Tolmini, na strmih delih idrijske koline je voda povzročila zemeljske usade. Dve uri pa je bilo mesto tudi brez elektrike. Izredno hitri in učinkoviti pomoči enot civilnemu zavrtu in okolice ter ukrepam izvršnega sveta skupščine občine Idrja in v štabu za civilno zaščito gre zahteva, da škoda poplav na Idriskem ni bila še večja.

Reagan išče podporo ameriških volivcev

WASHINGTON — Ker so mu za sebnost televizijske mreže zavrnile zahtevo po plačanem volilnem govoru, se je ameriški predsednik Ronald Reagan poskušal (po mnenju političnih nasprotnikov neokretno) s podporo republikanske kandidatke za sodrpal republikanskega kandidata za 2. novembra obnoviti poslansko zbornico in tretjino senata. Reagan ni iz ovalne dvorane Bele hiše povedal nič novega, a se je v obrambo svoje dosedanje protijudske politike, ki je običajno spretnostjo bivšega filmskega igralca poslužil zgolj starih gesel, o obnavljanju moči Amerike, ki jih je uporabljal v predsedniški volilni kampanji.

V Libanonu še vedno govori orožje

BEJRUT — Po petnajsturnem premirju v libanonskih gorah spet prišlo do spopadov med Druzi in maroniti, pri čemer je nastala precejšnja škoda, spopad pa je terjal tudi več smrtnih žrtev. Neki topovski izstrelek je zadell električni daljnovod, zaradi česar je prišlo v Bejrutu do hudih motenj pri razdeljevanju električne energije. V spor med obema stranema je posegla izraelska vojska, ki je vzpostavila premirje. Izraelska vojska letala pa so včeraj nekajkrat preletela Bejrut.

SILVO KOVAČ

EXPLOZIVNA MEŠANICA METAN-ZRAK NAJ BI NASTALA V STANOVANJU POKOJNIH MINCA V PRVEM NADSTROPJU PORUŠENE STAVBE

TRIJE MRTVI, HUDO RANJENA ŽENSKA IN EN POGREŠAN JE TRAGIČNI OBRAČUN EKSPLOZIJE V ULICI BAIAMONTI

Včeraj popoldne so gasilci potegnili izpod ruševin truplo 34-letnega Fabia Minca - Tragična usoda 42-letnega Pietra Comunaleja, ki ga je zadela srčna kap - Reševalci zanikajo, da bi pogrešani Giuseppe Visentini bil pod ruševinami - Ogromna škoda na bližnjih poslopih

Nad razdejanje, ki ga je pred- večeršnjim povzročila strahovita eksplozija plina v Ul. Baiamonti, je sinoči spet legla tema. Gasilci, vojniki, policija, karabinjerji in u- službenici podjetja CIM so bili še vedno na delu, da bi odstranili go- ro ruševin, pod katerimi sta našla smrt 66-letna Anna Rusgnac vd. Minca in njen 34-letni sin Fabio. Truplo vdove so gasilci izkopali že v sredo zvečer, šele včeraj popold- ne, ob 16.25 pa so našli truplo nje- nega sina, ki je bilo skoraj povsem zgorelo. V vseh prisotnih se je

arce za nekaj sekund ustavilo, ko se je izpod kovinskih klesč buldo- žerja pokazala noga, še vedno o- buta v čevlji. «Stoj», je bil ukaz. Četa gasilcev se je nato zgrnila na mesto in z rokami odkopala truplo. «Verjetno gre za moškega, starega med 30. in 40. letom,» je zapisal zdravnik RK v potrdilu o smrti. Lahko so jo povzročili pomanjkanje kisika, opekline ali hude poškodbe. Zvečer je prišla potrditev: šlo je za Fabia Minca.

Med smrtno žrtve zaradi eksplo- zije moramo priložiti tudi 42-letne- ga Pietra Comunaleja, ki je v sre- do zvečer umrl zaradi srčne kapi. Comunale je svoje nekajmesečno hčerko zapeljal v otroško bolnico, kjer so jo zaradi lažje rane, ki jo je povzročilo steklo, sprejeli na od- delku. Nato se je vrnil v Ul. Biai- monti, pogled na zgozneli dom pa je bil prehud. Postalo mu je slabo, bolničarji so ga nemudoma zapeljali v bolnišnico, kjer pa je, kljub hitri pomoči, kmalu izdihnil. Na oddelku za oživljanje je še vedno 78-letna Emma Karis, ki so jo gasilci poteg- nili iz ruševin in je ostala čudežno živa. Plameni so jo hudo ožgali po obrazu, rokah in nogah, na glavo ji je padlo težko kamenje, peturno čakanje v peklenih okoliščinah jo je močno šokiralo. Zdravniki so si pridržali prognozo, kljub temu pa se nagibajo k optimizmu, saj se je njeno stanje včeraj nekoliko iz- boljšalo.

Do večera so gasilci znanj iskali še dva pogrešana: 60-letno Lidia Bevilacqua vd. Campani in 64-letne- ga Giuseppe Visentinja. Za prvo se je nato izvedelo, da je živa in zdrava in da se je po eksploziji za- tekla k sorodnikom, za drugim pa še vedno ni sledu. Z buldožerji so prekopali do 21. ure prav do temel-jev, gasilci so pregledali vsako ped- ruševino, vendar za Visentinjim ni sledu. Danes zjutraj bodo preverili, če je imel sorodnike (živel je nam- reč sam in ni imel stikov s soses- do), ki bi morda kaj vedeli o njem.

Obračun nesreče, ki je vzmetri- rila ves Trst, je torej tragičen, lako pa bi bil še veliko huji. Preosta- le člane starih družin, ki so živeli v porušeni krilu poslopja s šte- vilko 39, je namreč rešilo dejstvo, da se je stavba porušila šele nekaj minut po eksploziji in da so torej imeli dovolj časa za vratolomni beg po stopnišču, ki je sicer že bilo v plamenih. Težko je tudi domnevati, koliko smrtnih žrtev bi posejala eks- plozija v nočnih urah.

Za številne družine, ki so ostale brez strehe, se je križev pot šele začel

Fabio Minca

Anna Minca

Pietro Comunale

Pogrešani Giuseppe Visentini

«Do večera so gasilci znanj iskali še dva pogrešana: 60-letno Lidia Bevilacqua vd. Campani in 64-letne- ga Giuseppe Visentinja. Za prvo se je nato izvedelo, da je živa in zdrava in da se je po eksploziji za- tekla k sorodnikom, za drugim pa še vedno ni sledu. Z buldožerji so prekopali do 21. ure prav do temel-jev, gasilci so pregledali vsako ped- ruševino, vendar za Visentinjim ni sledu. Danes zjutraj bodo preverili, če je imel sorodnike (živel je nam- reč sam in ni imel stikov s soses- do), ki bi morda kaj vedeli o njem.

Obračun nesreče, ki je vzmetri- rila ves Trst, je torej tragičen, lako pa bi bil še veliko huji. Preosta- le člane starih družin, ki so živeli v porušeni krilu poslopja s šte- vilko 39, je namreč rešilo dejstvo, da se je stavba porušila šele nekaj minut po eksploziji in da so torej imeli dovolj časa za vratolomni beg po stopnišču, ki je sicer že bilo v plamenih. Težko je tudi domnevati, koliko smrtnih žrtev bi posejala eks- plozija v nočnih urah.

Zrak. O tem vlada uradni molk, čeprav se preiskovalci strinjajo z domnevo, da je do eksplozije prišlo zaradi uhajanja plina v prvem na- dstropju, v stanovanju, kjer sta ži- vela pokojna Minca. Zaradi eksplo- zije je nastal požar, kateremu je sledila še eksplozija osrednje cevi, po kateri so dovajali v stanovanja metan. Med izkopavanjem so večer- jali potegnili, na dan več peči, ga- silci pa niso mogli ugotoviti, če so počile pred eksplozijo ali po njej.

«Ves dan smo kontaktirali z Av- tonomnim zavodom za ljudske hiše IACP, da bi našli čim bolj primer- no rešitev tega peklega problema», nam je povedal vodja oddelka od- bornik Fragiaco.

«Poskušali smo dobiti stanovanja, ki bi bila blizu eno drugemu, da ne bi še bolj odtrgali teh družin, a ni bilo mogoče.»

«Dobili smo, kar se je dobilo dalo. Ta stanovanja so zasina, v bodoče

ŠELE SEDAJ SE ZA PREŽIVELE EKSPLOZIJE V UL. BAIAMONTI ZAČENJA PRAVI KRIŽEV POT

Za prizadete so našli začasna stanovanja vendar brez postelj, oblek, luči in plina

Kje bodo prespali stanovalci s hišne številke 41, če jim ne dovolijo vstopa v poslopje in jim ne morejo posredovati drugih stanovanj? - Dolgo čakanje ponesrečenih pred uradom za socialno skrbstvo tržaške občine, da bi zvedeli, kje bodo prenočili

«Nismo mogli zadovoljiti in to kljub njihovi uvidevnosti glede težav pri iskanju stanovanj. Ponesrečence so poklicali v tretje popoldne, ob 10.30, ti pa so morali čakati dobro uro preden so lahko izvedeli, da se morajo vrniti popold- ne, ob 15.30 in da jim bodo takrat razdelili ključne novih stanovanj. Po- popoldne je morala skupina kakih 20 utrujenih oseb (mnogim se je po- znalo, da so neprešpani) spet čakati na dolgem koncu hodnika več kot tri ure ne da bi posamezniki vedeli, kje bodo in kako bodo lahko preno- čili. Mrak je medtem počasi že o- vijal mesto v temo, kar je še ve- čalo njihovo negotovost in stopnje- vano nejevoljo do oblasti. Če ne morejo dobiti stanovanj za 11 druž- jin, kaj bi se zgodilo v primeru kakšnega potresa?», so bila vprašanja nekaterih. ...»

«Mislimo, da bo občina lahko vse uredila sama, treba je le še nekaj časa. Jaz sem tukaj sam, sam se ukvarjam s temi problemi; zupan je v Strassbourgu, drugi odborniki imajo drugo delo, praktično sem sam sebi gospodar?». Kaj pa prizadevi? «Njih čaka še ena težka noč», je povedal odbornik Fragiaco.

«Vsi ta »zagotovila« prizadetim ni- so šla v račun. Zdelo se jim je ne- pojmljivo, in res je nepojmljivo, da Trst, mestu ki zmore kar 4.000 prostih stanovanj, ne premore eni- gajstov za prav toliko nesrečnih druž- in. ...»

«Vsi ta »zagotovila« prizadetim ni- so šla v račun. Zdelo se jim je ne- pojmljivo, in res je nepojmljivo, da Trst, mestu ki zmore kar 4.000 prostih stanovanj, ne premore eni- gajstov za prav toliko nesrečnih druž- in. ...»

MARJAN KEMPEL

PRIVEČANJA PRIZADETIN V HOTELU POŠTA

«Najvažnejše je, da smo živi a kaj bo sploh z nami sedaj?»

Enaindvajset stanovalcev hiše v Ul. Baiamonti 39 je včeraj popold- ne, prvo po tragični eksploziji, v hotelu Pošta, v zasilem preno- čišču, ki jim ga je preselila tržaška občina. Z nekaterimi od njih- smo se srečali včeraj zjutraj, pred- no so zapustili hotel in se odpra- vili na postajo karabinjerjev.

«Mene je kar obsla aroza, ko sem slišala gromki pols, je začela Lucrezia Mosca. «Odravljala sem se v mesto, bila sem na cesti, ne daleč stran. Stekla sem nazaj, za- čela sem iskati svojega moža Ezia in svojega otroka. Isletno Tiziano 6-letnega Andrea. Našla sem jih šele po eni grozni uri; zatekli so k našim znancom. Mož mi je no- vedel, da je prišel našega Andrea v roke in odšel po stopnišču, ko- likor so ga nene vesle.»

«Moški je dejal, da mu je ime Stelio Makuc in da je stanoval skupaj z ženo Ivonne in otrokoma Enzo in Deborah v tretjem nadstropju. «Rešil nas je prvi noč, je povedal. «Takrat smo se vsi ognjali na stop- nišču navzdol. Stopnice smo pre- skakovali kar avtomatično, saj je bilo vse okra tema in dim nas je dušil. Prejšnji večer, ko smo ga zapazili, je telefoniral bratu, od- govorila pa mu je stakinja. Po- poklicu je avtomatično; ima delav- nico v Ul. del Bosco; sedaj uita, da mu bo uspelo z delom pridobiti iz- družbo.»

«Vse prisotne je srčno skrbela u- suda Fabia Minca, sina gospe, ka- tere truplo so predinočnim po- tegnili izpod ruševin. Mnogi stano- valci so pravili, da je bil ob uri eksplozije gotovo doma. Domov naj bi se vrnil približno 10 minut pred tragedijo, medtem ko se je go- spa Minca vrnila domov še kake četr uri prej.»

«Med prisotnimi smo zvedeli tudi za ime moškega, ki je pridrval na ulico s kislovo jeklenko pod na- duhu in kletko s kanarčkom v ro- ki. «To je bil moj oče Carlo Gat- tolini, nam je vse zavedo osvetlila njegova hčerka Silvia. «Ob uri eks- plozije sem bila doma, ndaleč od kraja nesreče, v Ul. Baiamonti 58/13. Telefonirala sem staršem; slišala sem le očetov glas) ki je kričal: «Je tu, je tu!» Nato se je zveza prečnila. Stekla sem vrti kraju nesreče in našla oba, očeta

in mamo Emilio ter z njima še ka- narčica in psika. Vsi so prespati- to noč pri nas; moj oče je skoz- stokal za mačkico, ker mu ga ni us- spelo rešiti, je zadržala svojo pri- pripoved Silvia Gattolin.

«Vse prisotne je srčno skrbela u- suda Fabia Minca, sina gospe, ka- tere truplo so predinočnim po- tegnili izpod ruševin. Mnogi stano- valci so pravili, da je bil ob uri eksplozije gotovo doma. Domov naj bi se vrnil približno 10 minut pred tragedijo, medtem ko se je go- spa Minca vrnila domov še kake četr uri prej.»

«Med prisotnimi smo zvedeli tudi za ime moškega, ki je pridrval na ulico s kislovo jeklenko pod na- duhu in kletko s kanarčkom v ro- ki. «To je bil moj oče Carlo Gat- tolini, nam je vse zavedo osvetlila njegova hčerka Silvia. «Ob uri eks- plozije sem bila doma, ndaleč od kraja nesreče, v Ul. Baiamonti 58/13. Telefonirala sem staršem; slišala sem le očetov glas) ki je kričal: «Je tu, je tu!» Nato se je zveza prečnila. Stekla sem vrti kraju nesreče in našla oba, očeta

«Vse prisotne je srčno skrbela u- suda Fabia Minca, sina gospe, ka- tere truplo so predinočnim po- tegnili izpod ruševin. Mnogi stano- valci so pravili, da je bil ob uri eksplozije gotovo doma. Domov naj bi se vrnil približno 10 minut pred tragedijo, medtem ko se je go- spa Minca vrnila domov še kake četr uri prej.»

«Med prisotnimi smo zvedeli tudi za ime moškega, ki je pridrval na ulico s kislovo jeklenko pod na- duhu in kletko s kanarčkom v ro- ki. «To je bil moj oče Carlo Gat- tolini, nam je vse zavedo osvetlila njegova hčerka Silvia. «Ob uri eks- plozije sem bila doma, ndaleč od kraja nesreče, v Ul. Baiamonti 58/13. Telefonirala sem staršem; slišala sem le očetov glas) ki je kričal: «Je tu, je tu!» Nato se je zveza prečnila. Stekla sem vrti kraju nesreče in našla oba, očeta

Dnevna svetloba je grozljivo osvetlila prizadeto, ki je nastala po eksploziji

OB BELEM DNEVU JE ŽIVČNOST KONČNO POPUSTILA

Po zagnanosti in naglici prvih ur ob ruševinah zavladala umirjenost

Gasilci začeli s smotnim odstranjevanjem ruševin, brez naglice, saj je nemogoče, da je še kdo živ pod grmado opeke in travov

Včeraj ob zari je bilo na prizori- šču strahovite eksplozije v Ul. Baiamonti vsakomur jasno, da pod kupom ruševin ni več preživelih. Zagnanost in napetost predinočnih neskončnih ur je nekoliko popustila. Za gasilce pa tudi v sivem dežev- nem jutru ni bilo počitka, prav ta- ko niso poznali odmora karabinjer- jri in policijski agenti, ki so trudi- doma odpravljali radovedneže in le- gitimirali redke stanovalce iz pri- zadevanja poslopja ob porušenem kri- lu, ki so s pomočjo gasilcev jemali iz svojih razdejanj stanovanj naj- nujejnije.

Predinočne mrtvičevje neselbi- ne požrtvovalnosti se je moralo po- niti razmer spreminiti v smotno delovništvo, kjer ni bilo več prostora za zagnanost in naglico. Gasilci so

z buldožerjem razširili dostop do ru- ševin, mestni redarji pa so s pajkom odstranili poškodovane avtomobile. Vsi so tedaj pričakovali da se bo odstranjevanje ruševin nadaljeva- lo s pospešenim ritmom, a so bili razočarani. S skromno mehanizaci- jo niso poznali odmora karabinjer- jri in policijski agenti, ki so trudi- doma odpravljali radovedneže in le- gitimirali redke stanovalce iz pri- zadevanja poslopja ob porušenem kri- lu, ki so s pomočjo gasilcev jemali iz svojih razdejanj stanovanj naj- nujejnije.

«Ob prvi jutranji svetlobi pa so si zavihali rokave tudi stanovalci bližnjih poslopij, saj ni bilo hiše v oddaljenosti sto metrov, ki ne bi imela kake razbiti šipe, okrušenega ometa. Dim in prah ob predinočni eksploziji si je z lahkoto utrl pot skoz razbita okna, da je tanka plast prikrila pohištvo in domala vse, kar je bilo v stanovanjih. Na neprepa- hli obrazih pa ni bilo znakov neje- volje. Svojo živčnost so sproščali v delu, v čiščenju. Niti pomanjka- kane vode in plina, jih ni motilo, saj jim je bilo popolnoma jasno, da je to edina rešitev, dokler ne bodo občinski uslužbenici preverili celot- nega omrežja. Navsezadnje ni ni- kjer razen ob porušenem krilu zmanjkalo elektrike. Tudi kopanje jaskov ob glavni vodovodni in plin- ski napeljavah ji je bodrilo, da bo do nevesčnosti kratkotrajne. In prav ta umirjenost in razumevanje za težave je bila glavna značilnost večer- jasnega dopoldneva. Nič se ni potoli- lo, nihče ni vzrožil, ko ga je poli- cist, karabinjer, morda petič že vprašal, ali je tu doma.

Nejevoljo pa smo zasledili na o- brazih občinskih delavcev, ki so jih poslali na prizorišče nesreče, a se ni nihče pobrigal, da bi jim kdo po- veril kako nalogo. Na tistem jih je bilo sram, da postopajo, medtem ko gasilci nadaljujejo s svojim delom. To pa je navsezadnje že običajen prizor ob vseh nesrečah, ko ni me- sta za laike, ko se mora z ruševinami spoprijemati strokovnjak. Seveda pa so se upravičeno spraševali, zakaj ni pri odstranjevanju ruševin tudi občinski uslužbenici preverili celot- nega omrežja. Navsezadnje ni ni- kjer razen ob porušenem krilu zmanjkalo elektrike. Tudi kopanje jaskov ob glavni vodovodni in plin- ski napeljavah ji je bodrilo, da bo do nevesčnosti kratkotrajne. In prav ta umirjenost in razumevanje za težave je bila glavna značilnost večer- jasnega dopoldneva. Nič se ni potoli- lo, nihče ni vzrožil, ko ga je poli- cist, karabinjer, morda petič že vprašal, ali je tu doma.

«Ves dan smo kontaktirali z Av- tonomnim zavodom za ljudske hiše IACP, da bi našli čim bolj primer- no rešitev tega peklega problema», nam je povedal vodja oddelka od- bornik Fragiaco.

«Poskušali smo dobiti stanovanja, ki bi bila blizu eno drugemu, da ne bi še bolj odtrgali teh družin, a ni bilo mogoče.»

«Dobili smo, kar se je dobilo dalo. Ta stanovanja so zasina, v bodoče

PRIMORSKE VESTI

Prihodnji teden razstava o alternativnih virih energije

KOPER — Prihodnji teden, v torek, 19. oktobra, bodo v Kopru od- pri razstavo o racionalni rabi oro- zoma izkoriščanju alternativnih vi- rov energije — «Rave 82». Lansko- letne izkušnje iz organiziranja razsta- ve so namreč pokazale, da med proizvajalci opreme, s katero se največkrat izkorišča pridobljeno en- ergijo, na svojstven način pa tudi ka- zne, da se s tovrstno proizvodnjo ne ukvarja veliko ozdov. Lani si je raz- stavo v Kopru ogledalo okrog 3.200 obiskovalcev, zlasti mladine.

«Strukovno posvetovanje bo v sre- do, 20., in v četrtek, 21. oktobra, na tistem, o najnovejših rešitvah na po- dročju uporabe sončne energije, lra- čunsko pa o možnosti sprememb tehnolo-ških ti pa o možnosti sprememb tehnolo-ških predpisov za racionalno izkoriščanje energije udeležilo okrog 30 proizva- jalcev, kar je sicer skromno števi- lico, na svojstven način pa tudi ka- zne, da se s tovrstno proizvodnjo ne ukvarja veliko ozdov. Lani si je raz- stavo v Kopru ogledalo okrog 3.200 obiskovalcev, zlasti mladine.

«Strukovno posvetovanje bo v sre- do, 20., in v četrtek, 21. oktobra, na tistem, o najnovejših rešitvah na po- dročju uporabe sončne energije, lra- čunsko pa o možnosti sprememb tehnolo-ških ti pa o možnosti sprememb tehnolo-ških predpisov za racionalno izkoriščanje energije udeležilo okrog 30 proizva- jalcev, kar je sicer skromno števi- lico, na svojstven način pa tudi ka- zne, da se s tovrstno proizvodnjo ne ukvarja veliko ozdov. Lani si je raz- stavo v Kopru ogledalo okrog 3.200 obiskovalcev, zlasti mladine.

Dan po otvoritvi razstave se bo začelo dvodnevno strokovno posve- tovanje, podobno kot lani, ko se ga je udeležilo okrog sto strokovnjakov, katerih delo je tako ali drugače po- vezano z energetiko. Tudi letos pri- čakujemo podobno število udeležen- cev, ki se lahko prijavijo vse do

«Dan po otvoritvi razstave se bo začelo dvodnevno strokovno posve- tovanje, podobno kot lani, ko se ga je udeležilo okrog sto strokovnjakov, katerih delo je tako ali drugače po- vezano z energetiko. Tudi letos pri- čakujemo podobno število udeležen- cev, ki se lahko prijavijo vse do

«Dan po otvoritvi razstave se bo začelo dvodnevno strokovno posve- tovanje, podobno kot lani, ko se ga je udeležilo okrog sto strokovnjakov, katerih delo je tako ali drugače po- vezano z energetiko. Tudi letos pri- čakujemo podobno število udeležen- cev, ki se lahko prijavijo vse do

BENEŠKI DNEVNIK

Danes v Vidmu razprava o deželnem razvojnem načrtu

VIDEM — Videmski pokrajinski svet bo na današnjem izrednem se- znanju obravnaval vprašanje po- krajinskega programa za usklajevanje deželnega razvojnega načrta 1983-85. Po vrsti posvetovanj, o katerih je tisk že obširno poročal, je po- krajinja predstavila končno vsebino svojih predlogov. Gre za pomemben program, ki teži k racionalizaciji posegov in investicij, s posebnim poudarkom premagovanju ozemel- skih neravnovesij, industriji, obrtni- štva, kmetijstvu, turizmu, zaščiti okolja in prometnim vezem. Tem- eljna točka razprave pa bo bržko- me vprašanje administrativne decen- tralizacije, ki jo predvideva dežel- ni zakon št. 7. Razpravljali bodo tu- di o novem zakonu za obnovo in razvoj Furlanije, ki predvideva za 3 tisoč milijard lir investicij. Zakon, ki ga bodo v kratkem odobrili tudi v senatu, predvideva izdatke 200 mi- liard lir za razvoj gorskih področij, v isti nameni pa bodo verjetno po- trošili še 500 milijard lir iz splošne- ga sklada za obnovo potresnega po- dročja. Dodatnih 300 milijard lir je namenjen za razvoj kmetijskih območij izven potresnega področja.

Ostre polemike zaradi zakona o nabiranju gob

SPETER — Pod pokroviteljstvom občine Špeter Slovenov in gorske skupnosti je bila v špeterski občinski dvorani razstava gob. Raz- stavljenih je bilo več kot 170 vrst, ki so jih strokovnjaki Furlanskega mikološkega centra razstavlili v skupine. Animator pobude je bil dr. Renato Qualizza, odbornik občine, ki je s skupino prostovoljcev poskrbel za nabiranje in pripravo razstave. Kljub slabemu vremenu je pobuda doživela velik uspeh tudi zaradi deželnega zakona, ki je letos stopil v veljavo in ki omejuje nabiranje. Ljubitelji gob morajo odsked imeti izkaznico in zanjo plačati 20 tisoč lir mesečno oziroma 10.000 lir letno, če so domačini. Lahko pa jih naberejo do 2 kilograma.

O zakonu, ki je zbudil ostre polemike tudi v Nadiških dolinah, saj so na sejah gorske skupnosti dolgo razpravljali, preden so odobrili pravilnik, je spregovoril dr. Bianchi, strokovnjak Furlanskega mikološkega centra, na okrogli mizi, ki so jo organizirali v okviru razsta- ve. Poudaril je, da je zakonodajalec pazil na posamezne aspekte tega vprašanja, ne pa na celotni problem. Opozoril je tudi na vlogo, ki jo imajo gobe v ekološkem ravnatežu in pozval nabiralec naj ne uničuje neznanih ali strupenih vrst. Nato je podpredsednik gorske skupnosti Salvagno predstavil Vrtnarsko združenje in njegovega pred- sednika Andrea Visentinja iz Azle. K združenju, ki je pred kratkim dobilo status zdruge, je pristopilo že več kmetovalcev, ki se tako lahko udeležijo razstavi in prodaji ter štiri- sto predele. Lani ko so prvič organizirali prodajo, je bilo prodanih 250 stotov kostanja. Letos bodo kupci imeli na izbiro tudi jabolke, krompir in lešnike. Pou- darjeno je bilo, da ima prodaja gotovo trgovski značaj, istočasno pa želijo organizatorji opraviti tudi »trobazovalno« vlogo, predvsem v zvezi s turizmi, ki prihajajo v Nadiške doline ob praznikih.

Priznanja ob občinskem priznanju v Piranu

PORTOROŽ — Na današnji slav- nostni seji piranske občinske skup- štine so ob občinskem priznanju po- delili pet občinskih priznanj zaslu- žnim občanom in društvu. Priznanja so dobili Elio Musizza za pomemben prispevek v razvijanju socialističnih odnosov v sožitju slovenske in ita- lijske narodnosti, Milan Grlj ob 60-letnici za zaslugi pri razvijanju socialističnih samoupravnih odnosov, posebno v samoupravnem kadrov- skem odločanju, Rozi Kandus za dolgoletno revolucionarno delo po- sebno pri razvijanju socialističnih samoupravnih odnosov v šolstvu, Franci Kuhar za zaslugi pri kakov- nostni rasti kulturne dejavnosti v občini, gasilsko društvo Sečovelje za zaslugi pri notranji organiziranosti društva in učinkovitih posegih pri čuvanju družbenega bogastva.

IZREDNA SKUPŠČINA UPRAVITELJEV V GORICI

SLOVESNOST BO ŠE V TEM LETU

OTVORITVENA PREDSTAVA SEZONE 1982/83

TITUS MACCIUS PLAUTUS

«HVALISAVI VOJAK»

Komedija v dveh delih - Prvič v slovenščini

Režija: MILE KORUN

PREMIERA danes, 15. oktobra, ob 20.30 - ABONMA RED A - premierski

PRVA SOBOTA po premieri v nedeljo, 17. oktobra, ob 16. uri - ABONMA RED C - prva nedelja po premieri

Nadaljuje se vpisovanje abonmajev pri blagajni Kulturnega doma ob delavskih ul. do 14. ure. Vse abonente prosimo, da dvignejo svoje izkaznice

DELOVNI SVET KULTURNIH DRUŠTEV ZAHODNEGA KRASA VABI NA SREČANJE

«VSE MANJ JE DOBRIH OSMIC»

Humor z glasbo bosta točila kantavtor ANDREJ ŠIFRER - Kabaret skupina, ki jo sestavljajo šef MIRAN KOŠUTA, gost iz Toronta JOHN ČESNIK in trije vinski bratci BELMONDO, ŠCEN in DE - VETTAK

Osmica bo danes, 15. t.m., ob 20.30 v domu A. Sirka v Križu. Vljudno vabljeni!

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 17. t.m., tradicionalni in priljubljeni Dan planincev SPDT, ki bo tokrat na zgornji smoljni. Zbirališče bo ob 8. uri na glavnem trgu v Ropnju, od 9. do 10. ure pa bodo startale ekipe tekmovalnega pohoda. Ob 13.30 bodo na travniku razpisane družabne igre. Za jedajo in pijačo je poskrbljeno. Vabljeni vsi!

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE

obveščata člane, da bo ODHOD CLANSKEGA IZLETA

jutri, 16. oktobra, ob 7.30 izpred razodnega sedišča - Bazoviška ul. 2. Zbirališče ob 7.15

KD V. Vodnik - Dolina

obveščata, da je za IZLET V GIESSEN (ZRN)

še nekaj prostih mest. Prijave sprejema Vojteh Lovriha, telefon 228723

Razstave

SKD Tabor, V Prosvetnem domu na Opčinah je odprta razstava Gradnikovih del. Umrnik: danes in jutri, od 17. do 19. in v nedeljo, od 10. do 12. in od 16. do 19. ure. V galeriji Balna hiša v Ricmanjih je odprta do 21. oktobra razstava Društva zamejskih likovnikov. Umrnik: četrtek, od 19. do 21. sobota, od 18. do 21. in nedelja, od 10. do 12. ure. V galeriji «Torbandena» razstavlja slikarka Miela Reinanda. V Kraljski galeriji v Repnu bo do 17. oktobra razstavljal svoja dela tržaški slovenski slikar Deziderij Svava.

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 15. oktobra TEREZIJA. Danes vzide ob 6.21 in zatone ob 7.20 - Dolzina dneva 10.59 - Luta vzide ob 4.12 in zatone ob 17.06. Jutri, SOBOTA, 16. oktobra JADVIGA

Vreme včera: najvišja temperatura 19.9 stopinje, najnižja 15, ob 18. uri 18.2 stopinje, zračni tlak 989.4 mb, narašč. brezveževje, vlaga 63-odstotna, nebo skoraj jasno, morje mirno, temperatura morja 19 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alessandro Tramuss, Davide Drago, Laura Settanni, Emanuela Perossa, Arianna Mocnik, Roberta Polenghi, Alessio Andreutti. UMRILI SO: 58-letni Donnio Del Piccolo, 79-letna Ortensia More vd. Falcieri, 74-letna Amadea Rusich vd. Blason, 74-letna Antonia Merenti por. Zucchini, 86-letna Giuseppina Danev vd. Stocca, 24-letni Fabio Demasi, 90-letni Giovanni Contento, 4-letni Ermidio Gellini, 79-letna Oclia Drilovi vd. Petrin, 70-letna Maria Pivetta vd. Franchioli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30) Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Balamonti 50, gonik. Milje (Drevored Mazzini), od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje) Ul. Orliani 2, Trg Venezia 2, Zg. Jk. Milje (Drevored Mazzini).

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228-124; Bazovica: ul. 226-165; Opčine: tel. 211-001; rosek: tel. 225-141; Božje polje, gonik: tel. 225-596; Nabrezina tel. 10-121; Sesljan: tel. 209-197;

DRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 21. do 8. ure, ul. 732-627, predpriznanična od 14. do 1. ure in priznanična od 8. do 1. ure, tel. 68-441.

Razna' obvestila

Vpisovanje v tečaj Ljudske univerze, ki bodo v akademskem letu 82/83 na osnovni šoli A. Sirk v Sv. Križu, bo od ponedeljka, 18., do petka, 29. oktobra, vsak ponedeljek, sredo in petek od 19. do 21. ure na sedežu šole. Ob zadostnem številu slušateljev bodo trije tečajji slovenskega jezika, dva tečajja angleščine ter tečaj nemščine za osnovnošolce. Pouk se bo pričel 8. novembra.

Sekelja KPI «Josip Verginella» iz Križa vabi na solidarnostno manifestacijo z bojem palestinskega naroda, ki bo v nedeljo, 17. t.m., ob 11. uri v kriškem ljudskem domu. Sodeloval bo zastopnik PLO.

Fotokrožek Trst 80 obveščata, da bo seja danes ob 20. uri v Ul. sv. Františka 20. Razpravljali bodo o natečajih. Vabljeni člani in odborniki.

Mali oglasi

telefon (040) 794672

FRIZERSKI salon «Draga» Dolina 320 obveščata cenjene stranke, da bo od jutri, 16. oktobra, ponovno odprta.

TRŽASKI otket išče pevca za mesto drugega tenorja. Interesenti, ki so že odslužili vojniški rok, naj se zgledajo ali telefonirajo na Glasbeno matico (418-605) Ul. Ruggero Manna 29, kjer bodo dobili vsa potrebna navodila.

100.000 lir nagrade nudim tistemu, ki prinese v Ul. Monrupino 57 (tel. 211507) psičko pasme boxer, ki se je izgubila 13. oktobra. Siliši na ime Inga.

PRODRAM hišo z zemljiščem v Boljuncu. Telefon 040/228370.

SLOVENSKA družina išče hišno pomočnico za enkratredsko pomoč v gospodinjstvu. Telefonirati ob delavskih ul. do 13. do 14. ure na št. 040/826495.

ORIGINALNI BANFI - zeliščno tekočino proti izpadanju las dobitne na Opčinah pri Kozmetiki 90.

PRODRAM lancia fulvio berlina v odličnem stanju s petimi prestavami - pogon tudi na plin. Telefon 040/812-215.

IŠČEMO izkušeno/ega prodajalca/ka za trgovino aparatov in strojev za domačinstvo. Ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Trgovina».

15-LETNI fant nujno išče kakršnokoli zaposlitev. Telefonirati ob urnikih trgovine na št. 040/54-390.

IŠČEMO vajenca za mizarstvo z vozniškim dovoljenjem. Ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Vajenec».

DOKTOR komercialist organizira tečaj o davčni amnistiji (condono fiscale). Telefon 040/763965.

PREDEN PRODATE VASE STARO ZLATO ZGLASITE SE PRI ZLATARNI

Aurum ki nudi konkurenčno kotiranje in brezplačne ocenitve.

TRST, UL. MAZZINI 43/D TEL. 68980

IŠČEMO sposobnega mizarja, delavca ali obrtnika z vozniškim dovoljenjem za nameštitev pohištva. Ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Sposoben mizar».

MONTARBO mixer-amplifikator 456S 200 W, pomožni amplifikator lo-renzen 25 W in dva mikrofona s stojali prodamo po ugodni ceni. Telefon 040/942222.

DELAVCE trdke FIAT prodaja fit 131 CL doba enim mesecem, prevoženih 2700 km. Telefonirati v večernih urah na št. 040/229224.

NA OPČINAH v Repentabrski ulici prodam zazidljivo parcelo. Telefonirati ob 18. do 20. ure na št. 040/211454.

PRODRAM mladiča, nemškega ovčarja, čistokrvne pasme s pedigrimom po ugodni ceni. Telefon 040/208373.

ZA PRVI letnik trgovskega tehničnega zavoda kupim Algebro - prvi del. Slovensko slovnico in Slovenski knjižni jezik prvi in drugi del. Telefonirati po 15. uri na št. 040/200878.

PRODRAM ford transit v zelo dobrem stanju opremljen za štiri osebe. Telefonirati v popoldninskih urah na št. 040/751243.

IZREDNA PARIKA: cirkularka za hobbiste, mali kompresor 25 l, kombinirka za obdelavo lesa s 4 operacijami - Ul. Conti 9/I Trst. Telefon 040/793071.

AMERIŠKI dolar 1.418,- Kanadski dolar 1.110,- Švicarski frank 664,- Danska krona 159,- Norveška krona 194,- Švedska krona 190,- Holandski florint 514,- Francoski frank 138,- Belgijski frank 24,50 Funt sterling 2.415,- Irski sterling 1.900,- Nemška marka 555,- Avstrijski šiling 80,40 Portugalski escudo 11,50 Zeteta 4,5 Jen 1.260,- Avstralski dolar 18,- Drahma 18,- Debeli dinar 20,25 Srednji dinar 20,-

AMERIŠKI dolar 1.418,- Kanadski dolar 1.110,- Švicarski frank 664,- Danska krona 159,- Norveška krona 194,- Švedska krona 190,- Holandski florint 514,- Francoski frank 138,- Belgijski frank 24,50 Funt sterling 2.415,- Irski sterling 1.900,- Nemška marka 555,- Avstrijski šiling 80,40 Portugalski escudo 11,50 Zeteta 4,5 Jen 1.260,- Avstralski dolar 18,- Drahma 18,- Debeli dinar 20,25 Srednji dinar 20,-

AMERIŠKI dolar 1.418,- Kanadski dolar 1.110,- Švicarski frank 664,- Danska krona 159,- Norveška krona 194,- Švedska krona 190,- Holandski florint 514,- Francoski frank 138,- Belgijski frank 24,50 Funt sterling 2.415,- Irski sterling 1.900,- Nemška marka 555,- Avstrijski šiling 80,40 Portugalski escudo 11,50 Zeteta 4,5 Jen 1.260,- Avstralski dolar 18,- Drahma 18,- Debeli dinar 20,25 Srednji dinar 20,-

AMERIŠKI dolar 1.418,- Kanadski dolar 1.110,- Švicarski frank 664,- Danska krona 159,- Norveška krona 194,- Švedska krona 190,- Holandski florint 514,- Francoski frank 138,- Belgijski frank 24,50 Funt sterling 2.415,- Irski sterling 1.900,- Nemška marka 555,- Avstrijski šiling 80,40 Portugalski escudo 11,50 Zeteta 4,5 Jen 1.260,- Avstralski dolar 18,- Drahma 18,- Debeli dinar 20,25 Srednji dinar 20,-

AMERIŠKI dolar 1.418,- Kanadski dolar 1.110,- Švicarski frank 664,- Danska krona 159,- Norveška krona 194,- Švedska krona 190,- Holandski florint 514,- Francoski frank 138,- Belgijski frank 24,50 Funt sterling 2.415,- Irski sterling 1.900,- Nemška marka 555,- Avstrijski šiling 80,40 Portugalski escudo 11,50 Zeteta 4,5 Jen 1.260,- Avstralski dolar 18,- Drahma 18,- Debeli dinar 20,25 Srednji dinar 20,-

AMERIŠKI dolar 1.418,- Kanadski dolar 1.110,- Švicarski frank 664,- Danska krona 159,- Norveška krona 194,- Švedska krona 190,- Holandski florint 514,- Francoski frank 138,- Belgijski frank 24,50 Funt sterling 2.415,- Irski sterling 1.900,- Nemška marka 555,- Avstrijski šiling 80,40 Portugalski escudo 11,50 Zeteta 4,5 Jen 1.260,- Avstralski dolar 18,- Drahma 18,- Debeli dinar 20,25 Srednji dinar 20,-

AMERIŠKI dolar 1.418,- Kanadski dolar 1.110,- Švicarski frank 664,- Danska krona 159,- Norveška krona 194,- Švedska krona 190,- Holandski florint 514,- Francoski frank 138,- Belgijski frank 24,50 Funt sterling 2.415,- Irski sterling 1.900,- Nemška marka 555,- Avstrijski šiling 80,40 Portugalski escudo 11,50 Zeteta 4,5 Jen 1.260,- Avstralski dolar 18,- Drahma 18,- Debeli dinar 20,25 Srednji dinar 20,-

AMERIŠKI dolar 1.418,- Kanadski dolar 1.110,- Švicarski frank 664,- Danska krona 159,- Norveška krona 194,- Švedska krona 190,- Holandski florint 514,- Francoski frank 138,- Belgijski frank 24,50 Funt sterling 2.415,- Irski sterling 1.900,- Nemška marka 555,- Avstrijski šiling 80,40 Portugalski escudo 11,50 Zeteta 4,5 Jen 1.260,- Avstralski dolar 18,- Drahma 18,- Debeli dinar 20,25 Srednji dinar 20,-

S solidarnostjo odstranjevati težak gospodarski položaj na Goriškem

Dežela naj z izrednimi in posebnimi ukrepi pomaga gospodarstvu Prednost imajo podgorska tekstilna tovarna, Detroit in Ex Friuli

Izredna skupščina 25 občinskih svetov goriške pokrajine in pokrajinskega sveta v avditoriju je s takšno izraženo solidarnostjo nakazala pot, po kateri je potrebno reševati težavni gospodarski položaj goriške pokrajine, najslabši na področju celotne dežele. Toda ta solidarnost ni potrebna samo za odpravo krize v podgorski tekstilni tovarni, ampak tudi za Detroit in Tržiču in Tec Friuli v Krimnu, treh kriznih obratov, ki imajo prednost v tem trenutku. Solidarnost je potrebna tudi za ves goriški proizvodni aparat, ki je zašel v tako globoko krizo, da je po podatkih zadnjega ljudskega štetja goriška (skupna s Trstom) med tistimi pokrajinami v Italiji, ki so najbolj propadle. Takšen bil prav na kratko laško sklep sinodnega sestanka v avditoriju. Sedaj pa še nekaj kronike.

Poleg predsednika pokrajine Cumpeta so za predsedniško mizo sedeli še župani Gorice, Tržiča in Krimna, Scarano, Blasig in Nunin, senator Bacicchi in deželni svetovalec Battello.

Cumpeta je uvodoma dejal, da je najbrž prvič v zgodovini goriške pokrajine prišlo do takega enotnega zborovanja upraviteljev. Zatehteval je izredne in posebne ukrepe, ki naj jih dežela sprejme v korist slabega gospodarstva in dejal, da bodo k odpravi težav pomagala tudi sredstva, ki jih bo država dodala za razvoj Trsta, Gorice in spodnje Furlanije (zakon 546 bis) in za izvajanje osimskega sporazuma. Bitka za rast goriškega gospodarstva se more nadaljevati, je dejal Cumpeta, in sklenil svoj govor s trditvijo, da bo uspeh zamajala samo enotnost akcije.

Goriški župan Scarano je izrazil zadovoljstvo zaradi solidarnosti, ki jo je vsa pokrajina pokazala do vprašanja podgorskega obrata, in se je obvezal, da se bo vedno zavzemal za enotne akcije v pokrajini in za uravnotežen razvoj deželnega gospodarstva.

Blasig, tržički župan, je izhajal iz ugotovitve, da ni mogoč noben razvoj ne v finančnem, ne v gospodarskem in ne v profesionalnem pogledu, (ne za delavce in ne za delodajalce) če bomo dopustili popoln propad gospodarstva. Njegova naloga rasti ni mogla le na njegovih ruševinah, ampak na zavaruovanju obstoječega in na razvoju, ki ga omogoča današnji čas. Svoj govor je sklenil s pozivom, naj solidarnost goriških krajevnih ustanov traja toliko časa, dokler ne bodo spravljeni na zeleno vejo podgorskega tekstilnega obrata, Detroit in Tec Friuli.

Senator Bacicchi je opozoril na stalnišče ravnateljstva tekstilne tovarne o le začasnem preklicu odpuštov in zahteval, da ta preklic postalen dokončen. Navedel je podatke, ki govori o izrednem padcu proizvodnih sposobnosti. Goriška pokrajina je namreč z vodilnega mesta v deželi pred desetimi leti zdrknila na rep.

Včeraj na deželi Nov posvet o položaju v tržiškem Detroitu

Položaj v tržiški tovarni Detroit je bil včeraj predmet razgovora na srečanju med deželnim odborom za industrijo De Carljem, sindikalnimi predstavniki prizadete delavstva, predsednikom deželne finančne družbe «Friulies Cien-tarolijem in tržiškim županom Blasigom.

Odbornik De Carl je naglasil, da so potrebni ponovni in bolj poglobljeni stiki z družbo Gafin (Nuova Faema), ki naj bi prevzela obrat. Medtem je konzorcij podgorskih industrijcev, med katerimi je tudi sedanji lastnik Detroita Dongato, vložil ponudbo za prevzem.

Poleg drugih lastnosti, ki jih šola v celjpa mlademu človeku, je privajanje na točnost. Nekaterim je narava to lastnost položila v značaj ob rojstvu, drugim to lastnost privedejo šola, tretjim je ne more dati nič, ker so zanjo enostavno nesprejemljivi. Takšni so, ponavadi rečemo o njih, dvignemo roko in jih vedno jemljemo kot... netočne.

Toda šola, ta mora otroka navajati, med drugim, tudi k točnosti, zakaj točnost je, poleg drugih lastnosti za življenje potrebna kot kruh. Kajti točnost se začneja zjutraj, ko gremo v šolo ali na delo na avtobus, vlak, in se konča zvečer.

Se in še bi lahko naštevali, toda pisanje bi nas vodilo od zastavljene teme, ki je... navajanje mladega človeka na točnost. Najbolj pa gre ta navada pod kožo mlademu človeku, tistemu, ki hodi v šolo. Toda prav tu se - in sedaj smo pri stvari, ki nas žuli - začnejo težave. Ne ravno takšne.

da se bo zaradi njih podrl svet, pa vendar dovolj zanimive. Dijaki iz naše okolice, prihajajo v šolo z zamudo, vsak dan zamudijo po pet do deset minut. Ne vsi, ampak dijaki iz nekaterih območij in nekaterih šol. Naj povemo naravnost, da ne bomo hodili kot mačka okoli vrela kaše: zamujajo nekateri dijaki, ki se iz sovedenjske občine vozijo v trgovsko šolo in včasih dijaki, ki obiskujejo učiteljske šole.

Poznamo namreč, da bi šolam, pri dijaki, na pokrajinskem avtobusnem podjetju in prišli do naslednjih zanimivih podatkov, ki jih že limo objaviti tudi zategadelj, ker bi radi osvetlili nekatera stanja in povedali tudi pripombe, ki smo jih slišali.

Sprva smo pri prevoznem podjetju APT izvedeli, da dijaki iz sovedenjske občine ne bi smeli za mučati, ker imajo na voljo avtobus, ki odpelje (po voznom redu) iz Sovodnje ob 7.52 in se prijelne na avtobusno postajo v Gorico ob 8.02. Ob 8.15 odpelje avtobus s postaje dijake po šolah.

Toda tisti avtobus, ki odpelje iz Sovodnje ob 7.52, se pripelje v Sovodnje že napolnjen z dijaki in delavci z območja Tržiča. Za dijake iz Sovodnje, Peči in Rupe pride v poštev drugi avtobus (na APT mu pravijo «bis»), ki odpelje iz Sovodnje ob 8.05 do 8.10. Preden «pobere» dijake na Peči in v Rupe in se pripelje v Ul. Vittorio Veneto, kjer izstopijo dijaki trgovske šole, je že 8.20 in tudi čež. Pouk na tej šoli pa se začne ob 8.20. V šolo prihajajo torej z zamudo.

Ko smo se s prometniki v pokrajinskem prevoznem podjetju APT pogovarjali o njihovem voznom redu, so se nam potžili da s šolami ne morejo niti skupne govorice. Večkrat so poskusili s pomočjo šolskega skrbništva usklajevati potrebe, vendar jim to ni nikoli uspelo. Vedno so morali sestavljati vozni red na podlagi ugotovljenih, kakšne so potrebe šol. Kolikokrat bi šole (pri tem so mislili na italijanske šole) lahko telefonsko obvestile, da so stavke ali da so predčasno sklenile pouk, da bi na avtobusni postaji predvideli predčasni prihod dijakov in uvedli dodatne vožnje, da bi prišli dijaki poprej domov. Samo telefonsko ob-

vestilo bi bilo potrebno, na bi vse rešili, so nam pravili. Tako na na postaji izvejo za spremembe šole takrat, kadar se nabere nekaj sto dijakov, ki dolgo čakajo na peronu in na cesti.

Na te stvari so nas prometniki obvestili tudi zato, ker so v zadnjem času pričeli s krčenjem stroškov, ukinitvijo nepotrebnih prog, z večjo izrabo vozil in osebja, boljše organizacijo dela; vse z enim samim namenom: ob zmanjšanju stroškov zagotoviti dobre zveze.

Ko smo jim povedali, da bi sovedenjski dijaki ne zamujali več šole, če bi dodatni (bis) avtobus iz Sovodnje odpeljal 10 minut po prej, so odgovorili, da morajo upoštevati, kdaj se tisti avtobus pripelje prvič v Gorico. Po razpreditvi vožen avtobusov zjutraj odpelje v Tržič, Trst, Gradec, na območje Krimna itd. Ti avtobusi, ki ponavadi odpeljejo ob 6.30, so prvenstveno namenjeni delavcem. Če naj bi se poprej vrnil v Gorico, bi morali zjutraj poprej odpeljeti iz Gorice. To pa postaja težko uresničljivo, so povedali na APT. Ob tem pa so dodali, da so pri izdelavi vozni red vedno upoštevali, da se šolski pouk prične ob 8.30, kar v večini primerov ne drži. Kako res je to, pove že samo stanje na slovenskih šolah. V zgradbi v Ul. Alviano se pouk na vsaki šoli prične različno, na učiteljski ob 8.20, na liceju ob 8.25, na nižji srednji šoli ob 8.30: na trgovski šoli se prične ob 8.20. Pričetek pouka je odvisen od šolskih programov in ga vsaka šola določa po svojih potrebah.

Če se šolske potrebe ne bodo ujele s potrebami prevoznega podjetja, bo posledica tega razhajanja zamujanje dijakov v šolo. Ali je pri tako majhnih časovnih razlikah, prometni gostoti in drugih nepravilnih, ki se dotajajo na cesti, takšno usklajenost med voznom redom in šolskim urnikom sploh mogoče doseči?

Na sedežu goriške sekcije združenja prostovoljnih krvojadalcev bodo v tem mesecu piredili tri zaporedna tekmovanja v briskoli. Sodelujejo lahko samo krvojadalci in prijatelji združenja. Prvo tekmovanje bo na sporedu že danes s pričetkom ob 20. uri na sedežu v Ulici San Giovanni 8. Naslednji tekmovanje bosta v petek, 22. in 29. oktobra.

Krvojadalci se bodo pomerili v briskoli

Na sedežu goriške sekcije združenja prostovoljnih krvojadalcev bodo v tem mesecu piredili tri zaporedna tekmovanja v briskoli. Sodelujejo lahko samo krvojadalci in prijatelji združenja. Prvo tekmovanje bo na sporedu že danes s pričetkom ob 20. uri na sedežu v Ulici San Giovanni 8. Naslednji tekmovanje bosta v petek, 22. in 29. oktobra.

Na sedežu goriške sekcije združenja prostovoljnih krvojadalcev bodo v tem mesecu piredili tri zaporedna tekmovanja v briskoli. Sodelujejo lahko samo krvojadalci in prijatelji združenja. Prvo tekmovanje bo na sporedu že danes s pričetkom ob 20. uri na sedežu v Ulici San Giovanni 8. Naslednji tekmovanje bosta v petek, 22. in 29. oktobra.

Na sedežu goriške sekcije združenja prostovoljnih krvojadalcev bodo v tem mesecu piredili tri zaporedna tekmovanja v briskoli. Sodelujejo lahko samo krvojadalci in prijatelji združenja. Prvo tekmovanje bo na sporedu že danes s pričetkom ob 20. uri na sedežu v Ulici San Giovanni 8. Naslednji tekmovanje bosta v petek, 22. in 29. oktobra.

Na sedežu goriške sekcije združenja prostovoljnih krvojadalcev bodo v tem mesecu piredili tri zaporedna tekmovanja v briskoli. Sodelujejo lahko samo krvojadalci in prijatelji združenja. Prvo tekmovanje bo na sporedu že danes s pričetkom ob 20. uri na sedežu v Ulici San Giovanni 8. Naslednji tekmovanje bosta v petek, 22. in 29. oktobra.

Na sedežu goriške sekcije združenja prostovoljnih krvojadalcev bodo v tem mesecu piredili tri zaporedna tekmovanja v briskoli. Sodelujejo lahko samo krvojadalci in prijatelji združenja. Prvo tekmovanje bo na sporedu že danes s pričetkom ob 20. uri na sedežu v Ulici San Giovanni 8. Naslednji tekmovanje bosta v petek, 22. in 29. oktobra.

Na sedežu goriške sekcije združenja prostovoljnih krvojadalcev bodo v tem mesecu piredili tri zaporedna tekmovanja v briskoli. Sodelujejo lahko samo krvojadalci in prijatelji združenja. Prvo tekmovanje bo na sporedu že danes s pričetkom ob 20. uri na sedežu v Ulici San Giovanni 8. Naslednji tekmovanje bosta v petek, 22. in 29. oktobra.

Na sedežu goriške sekcije združenja prostovoljnih krvojadalcev bodo v tem mesecu piredili tri zaporedna tekmovanja v briskoli. Sodelujejo lahko samo krvojadalci in prijatelji združenja. Prvo tekmovanje bo na sporedu že danes s pričetkom ob 20. uri na sedežu v Ulici San Giovanni 8. Naslednji tekmovanje bosta v petek, 22. in 29. oktobra.

Na sedežu goriške sekcije združenja prostovoljnih krvojadalcev bodo v tem mesecu piredili tri zaporedna tekmovanja v briskoli. Sodelujejo lahko samo krvojadalci in prijatelji združenja. Prvo tekmovanje bo na sporedu že danes s pričetkom ob 20. uri na sedežu v Ulici San Giovanni 8. Naslednji tekmovanje bosta v petek, 22. in 29. oktobra.

Na sedežu goriške sekcije združenja prostovoljnih krvojadalcev bodo v tem mesecu piredili tri zaporedna tekmovanja v briskoli. Sodelujejo lahko samo krvojadalci in prijatelji združenja. Prvo tekmovanje bo na sporedu že danes s pričetkom ob 20. uri na sedežu v Ulici San Giovanni 8. Naslednji tekmovanje bosta v petek, 22. in 29. oktobra.

Na sedežu goriške sekcije združenja prostovoljnih krvojadalcev bodo v tem mesecu piredili tri zaporedna tekmovanja v briskoli. Sodelujejo lahko samo krvojadalci in prijatelji združenja. Prvo tekmovanje bo na sporedu že danes s pričetkom ob 20. uri na sedežu v Ulici San Giovanni 8. Naslednji tekmovanje bosta v petek, 22. in 29. oktobra.

ke, ki govori o izrednem padcu proizvodnih sposobnosti. Goriška pokrajina je namreč z vodilnega mesta v deželi pred desetimi leti zdrknila na rep.

Včeraj na deželi Nov posvet o položaju v tržiškem Detroitu

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM PIRANSKE OBČINSKE SKUPŠČINE DRAGOM ŽERJALOM

Piran praznuje svoj občinski praznik

Razvoj delegatskega sistema in odnosov v občini - Pomorstvo in njegove težave V turizmu ni šlo tako slabo - Obnova starega mestnega jedra - Pobratena mesta

Piranska občina slavi danes, 15. oktobra svoj občinski praznik v spomin na ustanovitev mornariškega odreda pri Komandi mesta Koper leta 1944. Osrednji dogodek je bila včerajšnja slavnostna seja občinske skupščine posvečena 40-letnici ustanovitve jugoslovanske vojne mornarice, pomorstva in rečnege ladjarstva. Včeraj so tudi odprli razstavo sredstev samoupravnega informiranja in razstavo «Pomoč starejšim», na spredu je bilo tudi predavanje prof. Bruna Bidussija o Giuseppeu Tartiniju. Zvečer ob dvajsetih pa je bila slavnostna akademija v portoroškem Avditoriju.

Ob prazniku je naš koprski sodelavec obiskal predsednika piranske občinske skupščine Drago Žerjala, ki se je ljubizno odzval vabilu, naj bi za bralce Primorskega dnevnika odgovoril na nekaj vprašanj.

Najprej, tovariš predsednik, kako ste se uživali v novi funkciji in kako si zamišljate nadaljnji razvoj delegatskega sistema in odnosov v občini?

Menim, da je dolžnost vsakega našega človeka, da za določeno obdobje sprejme volintersko ali profesionalno družbeno funkcijo. Kakor veste, je pri nas časovna omejitve za predsednika skupščine dve leti z možnostjo ponovne izvolitve še za dve leti. Da sedaj sem delal v Splošni plovi Piran in po končanem mandatu se tja ponovno vračam. Tako je funkcija predsednika skupščine le del moje življenjske poti in z zadovoljstvom lahko ugotovim, da sem se lahko dokaj hitro vključil v delo. Še posebno se moram za to zahvaliti sodelavcem, tako družbenopolitičnih organizacij kot tudi v upravnih organih.

Naš delegatski sistem izhaja iz predpostavke, da vsak delavec in občan preko svojega delegata sodeluje pri delu in sklepanju skupščine občine. Delegat je dolžan v skupščini zastopati stališča, ki so jih sprejeli v njegovi bazi s tem, da lahko glasuje tudi za drugačne sklepe, če so ga razprave ostalih delegatov prepričale, da so drugačna stališča sprejemljivejša. Ravno delo in izpolnjevanje je odnosov z bazo in njenim delegatom je ključ do dobrega delegatskega sistema. Tem odnosom mislimo posvetiti vso pozornost. Začetek je bil dober — vse dobro.

Pomorstvo je najpomembnejša gospodarska panoga v občini in zdaj preživlja resno krizo. Zanima me, kako ocenjujete vzroke in kje vidite izhod iz položaja. Ali menite, da je naš položaj le sestavi del splošnega padca prevozov blaga po morju, ali gre tudi za subjektivne slabosti in za zavlačevanje sprejema določenih si-

stemskih rešitev?

Pri vsakem delu imamo subjektivne slabosti. Menim, da so tudi pri našem ladjarju subjektivne slabosti, da pa so te tako nepomembne, da lahko govorimo o krizi in težkem položaju predvsem, če že ne skoraj izključno, zaradi svetovne recesije in s tem zmanjšanja prevozov blaga po morju in s tem viška ladij, ki pritiskajo na tržišče mednarodnih prevozov in so pripravljene opraviti prevoz za minimalno vozino.

Ze leta nismo uspeli rešiti osnovnih problemov obnove jugoslovanske trgovske mornarice in drugih sistemskih rešitev. Ta problematika je bila kritična tudi zadnja leta, vendar je bila zaradi izredno ugodnega tržišča pomorskih prevozov zakrita v navidezno dobrih poslovnih rezultatih jugoslovanskih ladjarjev. Trenutno, kakor že tolikrat, živimo z novimi obljubami, da se bo vse to končno rešilo.

Ob pomorstvu je druga najpomembnejša panoga občine turizem. Čeprav se ne razpolagamo s celotnim obracunalom glavne turistične sezone, pa so posamezne indikacije neugodne (padec nočnih tujih gostov za okrog 20%). Ali menite, da gre tu za posledice svetovne gospodarske krize, ali pa morda le nismo napravili vsega, kar bi bili morali?

Podatek, ki ga navajate, ni točen. Nočitve tujih gostov so v prvih osmih mesecih res nižje, toda le za 9,9% glede na enako lanskolno obdobje. To znižanje gre deloma na račun skrajšanja povprečne dobe bivanja v naši občini, in sicer od lanskih 7,1 dan na letošnji 6,8 dni, tako da se je število tujih gostov znižalo le za 6,7%, kar je nižje od jugoslovanskega povprečja. Pri tem imamo nekaj večji izpad pri gostih iz Švice, ki

Predsednik piranske občinske skupščine Drago Žerjal

pa po številu ne predstavljajo pomembnega dela strukture gostov. Prav tako smo imeli manjši izpad gostov iz Čehoslovaške, DR Nemčije, Grčije, Madžarske, Poljske in nekaterih drugih evropskih dežel. Za vse druge evropske in izven evropske dežele se število gostov ni znižalo, iz mnogih se je celo zvišalo, nekatere pa so ostale na povprečju.

Med vzroke za ta padec gre šteti vsekakor posledice svetovne gospodarske krize in restriktivnih ukrepov, ki jih države emitivnega turizma sprejemajo zato, da goste obdržijo doma ali jih usmerjajo znotraj svojih ekonomskih grupacij. Vsekakor drži to, da so naše drobne pomanjkljivosti znani izkoristiti nekateri turistični operatorji in v zadnjem momentu preusmerili goste k naši konkurenci. Mi sedaj temeljito analiziramo naše pomanjkljivosti, ki so bile pri-

solne v tej turistični sezoni in sprejemamo ukrepe za to, da bo turistična sezona za leto 1983 spet v okviru pričakovanj. Poudariti pa moramo, da primerjava letošnje turistične sezone z letom 1981, ki je bilo za naše območje eno izmed najbolj uspešnih v zadnjih petih letih, ni najbolj adekvatna, zato je treba vse te številke jemati z rezervno.

Naši turistično-gostinski delavci so se zelo potrudili v letošnji turistični sezoni in povečali tako imenovano izvenpenzijsko ponudbo. Gre za to, da smo jugoslovanske kuharske specialitete približali tujim in domačim gostom po zmernih cenah. Imeli smo stalne kvalitetne prireditve, tudi z izvajalci svetovnega slovesa, tako da pri dinarski realizaciji naše prodaje ne pričakujemo nič slabših rezultatov, kot smo jih dosegli v letu 1981. Sicer pa turistična sezona v naši občini še traja. Imamo 6 zimskih kopalnih bazenov s toplo morskovo, termalna kopalnica, sport in rekreacija, ki deluje tudi v jesenski, zimski in spomladanski sezoni.

Portorož se je uveljavil v evropskem merilu in ni bojzani, da bi zaradi manjših spodrljajev, katerih se tudi zavedamo in jih tekoče tudi odpravljamo, prišlo do zmanjšanja povpraševanja. Nasprotno, interes za Portorož se nenehno povečuje.

Kaže, da se je uredničevanje načrta o obnovi starega mestnega jedra zavleklo, vključno z urejanjem parkirišč in nekaterih drugih komunalnih objektov. Kje so vzroki?

Sredstva, sredstva in ponovno LJUBAN OMLADIČ

(Nadaljevanje na 6. strani)

Piran — del starega mestnega jedra

VSE IN ŠE VEČ ZA POPOLNI ODDIH

Naziv THP nima slučajno na prvem mestu T, kar pomeni «turistično», kajti razen nastanitve v kvalitetnih hotelih, avtokampih in zasebnih sobah, nudi gostu še vse kaj drugega, da lahko na tem najsevernejšem delu Jadrana od Ankarana do Portoroža, preživi popoln dopust:

HOTELI S TRADICIJO

Hoteli Palace in Grand hotel Metropol v Portorožu
Hoteli Piran in Punta v Piranu
Hoteli Belvedere v Izoli
Hotel Adria v Ankaranu
Camping v Portorožu, Izoli in Ankaranu
Zasebne sobe

TERMALNO ZDRAVLJENJE

Zdravilno moč slane in fango oblog so v tem delu Jadrana poznali že v 17. stoletju, sedaj pa ta dar narave s pridom uporabljamo v Termah hotela Palace v Portorožu. Najbolj uspešno se je to zdravljenje pokazalo pri naslednjih obolenjih: revmatika, nevrolška in ginekološka obolenja, bolečina dihalnih organov, posledice operacij ter življenjskega tempa in prevelikega apetita.

KONGRESI IN PRIREDITVE

Kongresni center «Avditorij» je eden najsodobnejše opremljenih centrov v Jugoslaviji, ki razen z vso tehnično opremo, razpolaga tudi z vsemi potrebnimi izkušnjami in kadrovskim potencialom tudi za najzahtevnejše kongrese do 500 udeležencev.

«Avditorij» je tudi organizator vseh prireditev v Portorožu in drugih krajih slovenske obale.

IGRALNICA CASINO

Portoroška igralnica spada med 10 največjih in najbolj obiskanih v Evropi. Odprta je neprekinjeno vse leto. Igre: roulette, baccara-chemin de fer, trente et quarante, black jack, slot machines.

LETALIŠČE

Portorož ima lastno mednarodno športno letališče. Dolžina piste je sedaj 850 m, bo pa v kratkem podaljšana na 1200 m.

MARINA — PRISTANIŠČE ZA JAHTE

Trenutno je v portoroški marini 240 privezov in 15.000 m² ploščad za prezimovanje z vsemi potrebnimi spremljajočimi dejavnostmi. V nekaj letih bo zgrajenih še dodatnih 1.300 navezov.

ŠPORT IN REKREACIJA

Več pokritih bazenov, igrišča za tenis, mini golf, namizni tenis, avtomatska kegljišča, različni vodni športi...

IN ŠE:

Restavracije, nočni lokali, diskoteke, možnost številnih zanimivih izletov (Benetke, Lipica, Postojnska jama...) ... in skratka vse in še več za popoln odih.

INFORMACIJE

THP - Prešernovo nabrežje Hotel Punta p.p. 67 — 66330 Piran
Prodajna služba, telefon 066/73281, 73235
telex 34154 YU LUCIJA
Kongresni center Avditorij — tel.: 73569
telex 34206 YU AUTUR

Občanom, gostom in poslovnim partnerjem čestitam ob občinskem prazniku občine PIRAN

Ribja rižota Turtufi
Ribe Justogi
Rarogi Morski pučki
Škampi Školjke

VABIMO VAS V RESTAURANT
Pavel - Piran
TEL. 066/37-619
PIRAN - Prešernovo nabrežje
Solidna postrežba zmerne cene

Gradbena mehanizacija - ŽERJAL DUŠAN
Vilfanova 33, Portorož (telefon 75-570)

Ob občinskem prazniku občine Piran čestitam vsem občanom in poslovnim sodelavcem. Obenem priporočam svoje usluge z gradbeno mehanizacijo pri izvajanju zemeljskih del.

ljubljska banka
splošna banka koper

Poslovna enota Piran

VARČEVANJE CESTITAMO
OB OBČINSKEM PRAZNIKU
IN SE PRIPOROČAMO
Z DINARSKIMI
IN DEVIZNIMI USLUGAMI

ALPETOUR

ALPETOUR

TOZD Hoteli Strunjan čestita vsem občanom in gostom ob občinskem prazniku in priporoča ISTRSKO KONOBO V RESTAVRACIJI RIVA V PIRANU, kjer vam nudi vse vrste istrskih specialitet v poznih večernih urah vsak dan od 20. do 3. ure.

Splošno gradbeno podjetje
«GORICA» n.s.o.
Erjavčeva 19 - Nova Gorica

SGPGORICA

TOZD GRADBENA OPERATIVA KOPER n.sub.o.
Obrtniška 30 — Telefon: 066/22-451 — KOPER

Cestitamo ob prazniku občine PIRAN

S Sardinije pred posebno sodišče v Rim

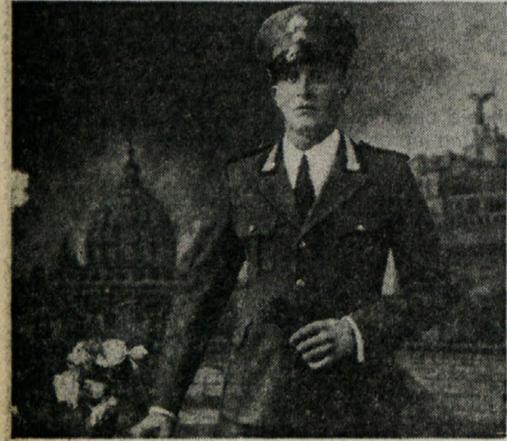
(Ob 40-letnici procesa proti Ivanu Sivcu in tovarišem)

Primorski Slovenci in istrski Hrvati so bili stalni gostje otoka Sardinije od leta 1915, pa vse tja do konca druge svetovne vojne. Bodi kot vojni ujetniki, vojniki ali pa politični prisiljenci.

Slovenci so se prvič seznanili s Sardinijo med prvo svetovno vojno. Sardinija je prila nadnje kot zlo, ki ga niso pričakovali in niso bili nanj pripravljani.

23. maja 1915 je Italija napovedala vojno Avstro-Ogrski, naslednjega dne pa je njena vojska že prestopila državno mejo in brez boja zasedla avstrijski del Furlanije, Brda in Kobaridski kot. Prav iz prvih dni italijanske okupacije Kobaridskega kota in Brd pa beležimo prve interakcije Slovencev na Sardinijo. Italijanska vojska je takoj po prihodu na Kobarisko prigrabil več slovenskih fantov, ki so jih zatem odpeljali na Sardinijo.

Med prvo svetovno vojno so italijanske vojaške oblasti poslale z zasedenega ozemlja v internacijo na Sardinijo tudi nekaj slovenskih duhovnikov. Tudi avstrijske vojaške enote so poslale na Sardinijo, znano je namreč, da so skupaj z umakajočo se srbsko vojsko proti koncu leta 1915, premikali prek alpskih gorov tudi njene avstrijske ujetnike. Skupaj s srbskimi vojniki je na tej poti omagalo in pomrlo več kot polovico ujetnikov.

Ivan Sivec sept. 1935 kot pripadnik 2. regimenta granadirjev v Rimu

Preživeli je prevzela Italija in jih koncentrirala na otok Asinara (Sardinija). Na otoku so bili nastanjeni od decembra 1915 do julija 1916. Ajeti srbske vojske, ki so jih izročili Italijanom po umiku srbske vojske, med njimi so bili tudi Slovenci, ki so prav tako končali na Asinari. Ujetnike na Sardinijo so uporabljali za težakca dela v rudnikih.

Ze kmalu po italijanski zasedbi Primorske, Istre in dela Dalmacije leta 1918, so začeli pošiljati skupne aretiranih primorskih Slovencev in istrskih Hrvatov v internacijo na Sardinijo. Med njimi je bil tudi Stefan Lovrečič, takratni tajnik občine Marezige pri Kopru. Italijanske oblasti so hotele takoj po zasedbi uvesti uradno poslovanje v italijanskem jeziku. Ker pa so živeli v občini sami Slovenci, se je Lovrečič sam uprl. Za kazno so poslali na tala malarčni otok tudi Josipa Flega in Strpeca v Istri. Umrj je kot interniranec v mestecu Sindia. Interniranca so se z malarčnega otoka vračali domov onemogli in izsrpani.

Kmalu pa so začele italijanske vojaške oblasti pošiljati na Sardinijo tudi slovenske vojaške, ki

so se jim zdeli politično nevarni. Eden od takih je bil tudi znani revolucionar in profasisti Stanišlav Vilhar, ki je prišle na Sardinijo že leta 1925. V vojašnici v mestu Sassari je bil na zidovih notranjega dvorišča v visini prvega nadstropja z velikimi črkami napisano besedilo državne himne nekdanjega sardinskega kraljevstva. Vojniki so morali gledati v besedilo na zidu in peti «Salvet deus su re, salvet regno sardu...» (Bog ohrani kralja, ohrani sardinsko kraljevstvo), čeprav sardinskega kraljevstva takrat že davno ni bilo več.

Leta 1931 so vojaške oblasti na Primorskem prejele ukaz, da morajo čimveč primorskih Slovencev služiti vojaški rok na Sardiniji. Zaradi tega je prišlo v Gorici leta 1932 do hudih demonstracij slovenskih fantov. V letih 1933-1934 je bilo v 46. pešpolku v mestu Cagliariarju kar 60 odstotkov primorskih Slovencev in le 40 odstotkov domačinov. (1)

Fasistične oblasti so leta 1935 poslale v konfinacijo na Sardinijo skupno Slovencev iz okolice Koprca. Med njimi sta bila tudi Viljem Turk iz Privodra in Jozef Kodar iz Kavalčevca.

Albert Sulčić in Albin Duje, ki sta bila kot italijanska državljana na po prestani kazni v jugoslovanski kaznilnici v Sremski Mi-

šobdobi so ju odpeljali na dvorišče vojašnice v Cagliari, kjer je v zboru čakala vsa posadka. Tu so jima potrgali nasitke z uniform in ju proglasili za sovražnika domovine. Med vojniki v zboru je bilo precej Slovencev. Ko so čeparji odpeljali, so med vojniki padali vzkliski: «Korajza, saj jih bo kmalu hudič vzel!» (4)

Tabe in podobne obsebe so se na otoku vrstile druga za drugo. Ko pa so fasistične oblasti odkrile, da je začela med pripadniki posebnih kazenskih enot in v redni vojski na Sardiniji delovati osvobodilna fronta, so sklenili prirediti zastrafovalni proces.

Februarja 1942 je zaradi očetove smrti prišel domov na kratek izredni dopust Zdravko Smrekar (iz Morskega pri Kanalu) dal s seboj večjo količino narodnosvobodilnega tiska in mu naročil, naj na Sardiniji organizira med vojaških slovenske in hrvatske narodnostne odbore za svoj proti fasizmu. Smrekar je zaupano nalogo dobro izpeljal. Narodnosvobodilni tisk je začel krožiti po vsem otoku. Kmalu zatem je fasistična policija odkrila pri slovenskem vojakuh letak OF. Aretirala je tri pripadnike posebnega kazenskega bataljona, oziroma redne italijanske vojske, na Primorskem pa dva civilista. Proti Ivanu Sivcu in Sužida pri Kobaridu, Milanu Krivicu iz Loma na Tolminskem in Alojzu Kutinu iz Kobarida, ki so bili aretirani na Sardiniji, ter Josipu Kofolu iz Dobročnika pri Mostu na Soči in Jožetu Brezavščku iz Vrše pri Cepovanu, ki sta bila aretirana doma, se je začela dolga policijska preiskava. Jeseni istega leta so vso skupino preselili v zloglasne zapore Regina Coeli v Rimu, da bi jih sodili pred posebnim sodiščem za zaščito države. Državni tožilec Dessy je za Ivana Sivca in Milana Krivca zahteval smrtno kazen.

Brezavšček opisuje prizor v sodni dvorani takole: «Dvorana je bila polna fašistov v uniformah in s čeladami na glavah, na galeriji pa so stali civilisti. Zasliševali so vsakega obdolženca posebej. Ne spominjam se dobro, kaj so spraševali, ker so govorili italijansko. Prav posebno pa se mi je vtisnilo v spomin zasliševanje Sivca. Ni hotel govoriti italijansko in moral si mu prisrketi tolmača.» (5)

Ko je državni tožilec Dessy zahteval smrtno kazen za oba obdolženca, se je Sivec sodnikom smejal v obraz. Kljub velikemu trpljenju je bila naša moralna na visku.» (6)

Obdobil jih je posebno sodišče v Rimu 16. oktobra 1942. V knjigi AULA IV piše: «Sočba št. 717 z dne 16. oktobra 1942. Poročevalec Lanari, predsednik Le Metre. Spomladni leta 1942 so pri nekaterih vojakih 16. topniškega polka in drugih enot poseadke v Cagliariarju našli brošure in proglaševalne brošure partizanskega gibanja. Vojaki nocoje povedati kdo jim je dal material. Sodisce jih je obsojilo kot «člane uporniškega tolpe», in sicer brez slehernega dokaza, razen tistega, da se izjavljajo za protifasiste (pripadnost partizanskiemu gibanju): Jozef Brezavšček, Cepovan, Gorica, rojen 23. 3. 1908, na 24 let je; Jože Kofol, Most na Soči, Gorica, rojen 16. 8. 1891, kmet, na 24 let je; Milan Krivec, Most na Soči, Gorica, rojen 2. 1. 1913, mehanik, na 30 let je; Ivan Sivec, Ljubušek, Gorica, rojen 7. 12. 1913, kmet, na 30 let je; Alojz Kutin, Kobarid, Gorica, rojen 4. 10. 1914, kmet, na 28 let je.»

Ivana Sivca so iz Rima odpeljali v ječo na otok Santo Stefano, okrog 50 km od Neaplja. Osobodili so ga Američani v začetku septembra 1943 in ga prepeljali

v bivši sanatorij «La Rocca» v kraj Moorreal pri Palermo. Skupaj z njim sta bila v zaporu tudi Franc Kavc, obsojen zaradi namernega atentata na Mussolinija, in dr. Dorče Sardoč, zobozdravnik iz Gorice.

Sivec je skupaj s somišljeniki organiziral v Palermo odbor Osvobodilne fronte in zbiral obroke sebe najvoluminnejše sobore, ki so posledic usmerjali primorske Slovence in istrske Hrvate v NOVJ, v bazo NOVJ v Bariju. Sivec je delal tudi skupaj s španskim borcem Borivom Leontim, Francem Kavsom, Adolmom Dovžakom, Miranom Ostanom, Hrovatinom in drugimi.

Ivan Sivec je ob sodelovanju organiziral KPJ in izvoljenega NOO, veliko naših sonarodnjakov, ki so z divizijo Sabauda (novembra 1943) prišli s Sardinije, usmerili v NOVJ (med njimi tudi Zdravko Smrekar), ki mu je izročil proglaš in program OF ter navodilo za ustanovitve organizacije OF v vseh enotah, v katerih so bili primorski Slovenci in istrski Hrvati na otoku Sardiniji. Veliko je pomagala tudi Ostanovi skupini, tj. organiziranim pripadnikom NOG, ki so se opredelili za odhod v NOVJ in so nosili oznake «Yugoslavija - Partizan».

Po opravljenem delu v Palermo je prispeval v partizanski tabor Gora in izrazil željo, da takoj odpotuje v borbo v domovino. Potonje je prišel v Split in Crkveničev, nato pa je odšel na Dolenski v Cankarjevo brigado, s katero se je udeležil bojev za končno osvoboditev ožje domovine.

Potem ko je bil 25. maja 1946 demobiliziran, je nekaj časa spet delal na očetovi domačiji na Ljubuških. Zaten je z odličnim uspehom opravil zadružen tečaj v Rogoški Sladini od 1. 11. 1946 do 31. 3. 1948, kjer so se usposabljali združeni organizatorji. Nato je delal v raznih gospodarskih organizacijah (povelje za regulacijo Soče, podjetje DES obrat Tolmin, pri KZ Smast, v Opekarni v Kobaridu, na oblastnem odboru v Posojni, pri Kmetiskem posvetu Radro (itd.) vse do leta 1960, ko je zaradi izčrpanosti prenehal z rednim delom.

Leta 1953 je bil nekaj časa na orožnih vajah na Krasu pri protitankovski brigadi. Po vojni je bil več let okrajni in občinski odbornik ter de-aven član družbenopolitičnih organizacij. Umrj je 4. julija 1972, ko mu je bilo komaj 59 let.

ALBERT KLUN

Opombe:

- (1) Lojze Vilhar, Moji spomini na Sardinijo, str. 1, rkp. v PAK
- (2) Albert Sulčić, Moji spomini na Sardinijo, rkp. v PAK
- (3) Zdravko Smrekar, Moja pot v battaglione speciale, str. 1-3 v PAK
- (4) Vladimir Čepar, Moji spomini na sardinske zapore, str. 3-8, rkp. v PAK
- (5) Jože Brezavšček, Moji spomini na Sardinijo in zapore, rkp. v PAK
- (6) Milan Krivec, Iz spominov na Sardinijo, rkp. v PAK
- (7) Viktor Pavon, Podatki za biografijo Ivana Sivca, rkp. v PAK

OB OSEMDESETLETNICI NJEGOVE SMRTI

Ivan Nabergoj - plemenit borec za pravice tržaških Slovencev

Ko se je po amračnih dogodkih leta 1848 začel tudi naš slovenski narod politično in kulturno prebujati ter zahtevati svoje pravice, do tedaj prikrivane in nepriznane, so se po vseh slovenskih deželah pojavljali predstavniki ljudstva, ki so stoli v ospredje v tem novem času, polnem upanja in lepše in pravičnejše življenja svojega tlačnega naroda.

Tudi na našem območnem delu slovenske zemlje - na Tržaškem, so se oglasili moške krepeke volje in značaja, ki so javno in glasno zahtevali pravice za svoje ljudstvo, tiste pravice, ki jih je tukajšnji večinski narod že užival, a jih je krčevito odklanjal tužičevim tržaškim Slovencev.

Med take voditelje, ki so javno nastopili v tem zahtevnem boju, se je v šestdesetih letih prejšnjega stoletja postavil v prve vrste mlad Prosečan - Ivan Nabergoj, ki je v tržaškem občinskem svetu predstavljati svoje slovenske rojake in se zavzemal za njih pravice ter vztrajal v tem zelo težavnem mestu nad 35 let.

Rojen na Proseku 28. maja 1835, je Nabergoj tam tudi obiskoval ljudsko šolo. Doma je po očetovi smrti prevzel in upravljal precej skromno domače posestvo. V letih, ko so gradili Miramirski grad, je tudi on dobival razno gradivo ter se osebno seznanil z nadvojvodo Maksimilijanom, ki je postal pozoren naj. Se niti tridesetleten (1862) se je oglašil v «Novicah», in sicer o kmečkih zadevah; leto pozneje pa je užival že tak ugled, da je pozdravljen in nagovoril Janeza Bleiweisa v 20-letnem primorskem Slovencev ob 20-letnici izdajanja «Novice». Leta 1864 pa je bil na Proseku prvi izvoljen za vsakega župana, čer je že toliko koristnega storil za našo vas... kot so povedali njegovi sovaščani. Dve leti pozneje pa je bil v svojem domačem okrožju Prosek - Kontovel - Sv. Križi izvoljen in tam ostal nad trideset let.

V prvih letih tega svojega javnega delovanja je iskal sodelovanja z italijansko večino, a ni našel željenega razumevanja; toda ko so v mestnem svetu leta 1869 razveljavili vse okoliščanske mandate, razen mladostni, so mu pa rojaki očitali «Edinost» in nekateri nasprotni slovenski krogi nastopili proti njemu precej napadalno.

Leta 1868 je zahteval, seveda brez uspeha, ločitev okoliških vasi od mesta ter združitve in ustanovitve samostojnega županstva in tudi neodvisnega šolskega odseka za slovensko okolico, rekoč: «Mj smo polnoletni postali. Zavedamo se narodnih pravic in vesoljnega napredka!»

Podobne pravice in zahteve v prid tržaških in okoliških Slovencev je Nabergoj zagovarjal tudi v vseh naslednjih letih. Tako je na primer leta 1883 podprl prosto 1428 slovenskih staršev za odprtje slovenske šole, a je prišel v se ostrejša nasprotovanja z svetovalci italijanske večine, zaradi česar je tržaški občinski svet kar dvakrat razveljavil njegov mandat; sicer pa sklepov italijanskih šovinistov vlada ni sprejela. Toda napetost med obema strujama je stalno naraščala in ob neki priložnosti leta 1897, ko so slovenski svetovalci vstopili v sejno dvorano, jih je italijansko občinstvo iz galerije fizično napadlo. Ker je nekako takrat tudi obšel, se po omenjenem dogodku Nabergoj

Ivan Nabergoj

nj več udeleževal sej v tržaškem občinskem svetu.

Ko so leta 1870 odprli na Proseku pripravnico za vstop v srednje šole, je Nabergoj odstopil pravice v svoji rojstni hiši, sam pa si je zgradil nov dom. In ker je bil tedaj predsednik domačega Bralnega društva, je dal temo družstvu prostore na svojem novem domu, v nalašč tako grajeni majhni dvoranici za društvene prireditve.

Sodeloval je pri ustanovitvi političnega društva «Edinost» v Trstu ter je bil izvoljen na prvem občinskem zboru (L. 1875) za predsednika in ostal na tem mestu 15 let. Za tedaj je predlagal pomnožitev slovenskih šol v okolici ter kot referat za šolske zadeve svetovalaj, naj «Edinost» zaprosi tržaški mestni svet, da spremeni v Rojanu 3. italijanski razred v slovenskega in da odpre pri Sv. M. Magdaleni slovensko enorazrednico.

Ker so na omenjenem občnem zboru pol. društva «Edinost» predlagali, da bi «društvo» izdajalo tudi svoje glasilo, se je Nabergoj z nekaterimi odborniki zbal, da bi se z novim časopisom škodilo gorjski «Soči», so se tržaški predstavniki začeli pogajati z Goricani, da bi skupno izdajali en sam časopis, kar pa so Goricani odklonili. Po tej zavrnitvi so tržaški Slovenci ob začetku L. 1876 začeli izdajati svoj list «Edinost» in Nabergoj se je veselo oglašal s koristnimi nasveti in zanimivimi članki vse dokler so mu moči dopuščale.

Leta 1873 je kandidiral na parlamentarnih volitvah v državni zbor, ter bil izvoljen kot prvi Slovenec s Tržaškega v avstrijski parlament. Priznal se je drugim slovenskim poslancem ter skupaj z njimi zagovarjal v parlamentarnem program «mladostni dveletni» program «razne pravice za svoj narod in ki so se težili za tem, da bi se Slovenci vseh slovenskih dežel združili v skupno «edinostno Slovenijo».

V proračunskih razpravah je vneto zagovarjal gospodarske potrebe Trsta in okolice in kot v tržaškem mestnem svetu, so mu bile tudi v današnjem parlamentu prvenstvena skrb slovenske šole na Primorskem, ker tedanje učilnice» so za naše otroke «mučilnice», je dejal. Med drugim je zahteval, da naj bi bil pouk na bodoči obrtni šoli v Trstu tako urejen, da ga bodo lahko obiskovali tudi slovenski dijaki. Vozil je tudi zahtevo, naj ukaze ministrstvo tržaškemu mestnemu predstavništvu ustanovitev slovenskih osnovnih šol v Trstu. Pri

V mavričasto svetlobo zajet in doživet svet rovtarije

V galeriji «Idrija» v Idriji razstavlja akademski slikar Rafael Terpin, ki se sam imenuje rovtarski krajinar

Galerija «Idrija», ki je bila leta 1969 odprta za javnost v prenovljenem nadstropju takrat ravno drevalo let stare rudniške žitnice ali smogazna kot praviro Idričarje, to je tani gosti štirinajsto samostojno razstavo akademskega slikarja Rafaela Terpina iz Idrije, ki deluje kot likovni pedagog na osnovni šoli Spomenik NOB v Cerkljem, sam pa se šteje in imenuje za «rovtarskega krajinarja» (na em prejšnjih razstavah je bil «akademski in rovtarski slikar»). Diplomiral je leta 1969 na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, rojen je bil v Idriji leta 1944; njegov rod po stari materi izhaja iz kmečkega otoka na Cerkljanskem, medtem ko je bil njegov oče iz družine idrijskih Terpinov, ki je dala slikarja Matevža Terpina, v svoji ljubljanski veji pa pokojnega slikarja in grafika Janeza Trpina ter še živečega akademskega slikarja Jožeta Trpina. Rafael ali Rafo Terpin je kot otrok doživel Idrijo, ki se je od tistih časov precej spremenila. Njegovi prvi slikarski motivi so bile stare idrijske hiše s strmimi strehami, kritimi s šinklini (tesnimi sivolami), in malimi okenci pa z nestrnimi prizidki. Poleg olj ali akrilov se je posluževal tudi drugih materialov in tehnik, zlasti je rad upodabljal v lesorezu.

To pot razstavlja 64 del v akri-

ličnih barvah, večinoma so slike formata 80x80, manjši del slik je tudi manjših mer, do 60x50. Medtem ko je bil em svojih prvih večjih razstav (leta 1972) posevtil svoj prijatelj em iz revije Kaplje, pa je sedanja posvečena spominu njegovega očeta Poloda, ki je mladega Rafka na nedeljskih izletih vodil na Gore nad Idrijo in mu od tam odkrival lepote rovtarskega sveta, domačih grčev, ki se dvigajo v vrstijo krog in krog Idrije.

V zbiranki s katalogom (seznanim slik in običajnimi podatki) pogovorni idrijski, hote neopazni in tudi neokrnjeni v njemu knapovski živosti, nam avtor sam odkriva svoj osebnostni odnos do tega raztrganega hrbovitoga sveta in njegovih ljudi, do predmeta stvojeja umetniškega zanimanja, ki ga - Terpin - osmišlja kot rovtarskega krajinarja. «Grči sa tam, kamar ih je bul naflancau, žj zamar drug. Grči sa tud u men; kular graun ih gurbam ssaba. Kva čma! Uoče mi ih je pakazau, u Kalincau snežet me, je zasukau dalvan praf Idri. At tam sa se mi ja maug ulist u aci.»

Terpinovo dojetanje te deželice, ki v likovnem pogledu se ni imela svojega umetnika, če seveda izuzamemo Gostiševu, ki pa se je ponavadi omejevala na stavbarstvo značilne impraesje zapadajočih hiš in s svojo neposredno žensko čustvenostjo in dokumentarčno skrbjo ustvarila nekaj vrednih slik, je lahko tako vsestranski in svirenemu, ker je sam gornik od mladih nog in bi lahko s pisateljem Sorlijem dejal: «Le tisto stezo vsak zares pozna, ki jo je sam prehodil! Ni je kmetije, ne žive ne zapušene, ne porušene in s koprivami prerašene v tem gorskem svetu, kamor ne bi bila že stopila njegova noga. S prijateljem, umetniškim fotografom Jstkom (Rafaelom) Podobnikom sta že zdavnaj vse preandrala. Sad vseh teh dolgih let odkrivanja Rovtarije (tako imenuje zemljiščno področje svojega krajinarskega slikanja) in zvestega sožitja z njo je njegova sedanja razstava. Drignil je iz nekakšne likovne brezimnosti izrazno bogat svet v porečju Idrije, to izredno razozarano in spreminjajočo se pokrajino, bogato tudi na šlovenskem elementu, ki se tu stoluje bori z naravo in zgodovino, ta del slovenskega področja je v izboru hrepeneče zemlje, ki z več desetletnimi imeni za zemljiščne posebnosti obdelašnega ni neobdelanega sveta polni strani pri Preglju, Beuku, ki Kosmaču, in zadnje čase tudi Kavčiču, in ki se razteza med Golaki in Poldanocem na jugu, pa Blegošem, Porezom in Pečmi na severu in zahodu.

Sedanja idrijska razstava obsega dela, ki so v glavnem nastala leta 1981, nekatera tudi leto ali dve prej - zasnutku, le sedem je del z letnico 1982. Na vsaki je podpis v neizstopajoči barvi vgrajen v sam motiv: zraven podpisa je tudi datum z dnevom, mesecem in letom, včasih sta dva, če se je slikar že vrnil tja in sliko dočel. Črke in številke se kot nizka trava ob kolovozu žli snopje na robu njihje izgubljajo v barvnih rjuhah slike in ta podrobnost se poudarja resnično izoblikovanost tal, bodisi da je ta posidica nespremenljiva geološkega razvoja ali pa trageda dela, ki je ustvarilo domove in bajte, cerkvice, njive in kolovoz. Te Terpinove podobe, v rahlo nasprotnem, a vendar prijateljskem razmerju med barvo in obliko (barva «moderna» - oblika prastara, a sodobno domišljena) nam ustvarjajo čisto novo, ponavljano in zadržani odnos do teh, tako imenovanih rovtarskih krajev. V teh slikah je nedvomno veliko tistega stuhljatosti, brez kakerega ni prave umetnine. Tako razumemo tudi avtorja, ki v svoji izvirni predstavitvi v katalogu pravi: «Malejše je drabna rit, se mure bit uspe drugu žj prit kampljena.» Kaj, ko se tu di pristno doživeta in dobro začeta reč lahko hitro skvari in ne pride do zaletenega kraja: «Use gri u malora, če se farba sfajdedaj.»

Slikar je sto in stokrat šel po strmih poteh v domače grčice, a zdaj so tu pred nami slike kot vesela, nedoumljiva igra narave. Kamorkoli ti oko zaplava, ti spregovori naša zemlja, obudijo se spomini na mladost, ko si morda utrujen prišel nazgor od šumeče Idrije, ročilo kot ga najdem v delih Franceta Berka in Cirila Kosmaka. Terpinovo slikarstvo ni solzaro, ampak je v potezi in barvi prav nabito z likovnim in umetniškim občutjem sodobnosti.

Slike na razstavi so si podobne, vendar je vsaka drugačna, ne le v izboru in kombinaciji barv ter v tirirazsežnosti koordinatah, ki plastično določujejo vse te vrhove in hrbe, rupe in globeli, grupe, njive in senozeti, kolovoz in cerkvice in sploh vse kar je prvotnega ali po ljudeh nastalega, pač pa tudi v svetlobi in dojetju letnega časa ter slikarjevem razpoloženju. Tako na primer v Meglicah nad Idrijo v svetlošnih melkih barvah valovi čista poziranja hrepeneja, medtem ko podčerni razgled z visokega Porezna, tega rovtarskega Triglavca (Podčerna na Poreznu) s svojimi v mrak zahajajočimi odvisi in včeršnjimi senami budi spet drugačna razmišljanja in nam razočeta skrinostnost narave in življenja.

Prepričan sem, da je sedanje Terpinovo slikarstvo uspel poskus celostnega dojetja oblikovnosti Rovtarije in njenega pradednega življenjskega utripa, ki je danes ponekod že olesnel, okamenel in se zarasel s koprivami v zapuščenih domačijah. Vendar pa ta svet ni povsem izumrl - nasprotno: še ves kipi in v svojih neirjih ima še neizbrljen esile, le obdelati ga je treba, ali vsaj hvalno pobozati z očmi, začutiti in ga odkriti ter spoznati v svojem lastnem bitju. In zapel nam bo v čudoviti barvi govornici, v veseli mavrici, katere ocese je prav govoril Terpinovo slikarski opus o «Rovtariji».

Morda ni dobro, da Rafo Terpin ustvarja popolnoma osamljeno in celo v družstvu likovnikov severne Primorske je zelo redko ali sploh le izjemoma nastopa. Praz njegova vsebinska celostnost - rovtarski svet, ki se ždi, da mu ni odkril le reliefa, temveč že zdavnaj tudi dušo, pa v sebi skriva nezavestno umetniško stagnacijo in sam odreka pot naprej, saj slika sam odreka svoj motivik, ki katero bi se vseže no lahko prav tako uspešno spoprijel. Upaj je, da mu bo doživljanje Rovtarije tudi še naprej pomajalo vodilo vzpodbud, da bo poleg novih barvnih kombinacij zlasti tudi nove prostorske in zlasti izporedne rešitve v prikazovanju njemu skoraj do kraja znanega, a verjetno še nedokončno odkritega sveta. Vse njegovo doseganje slikarskega dela priča, da im v sebi - poleg čisto slikarskega znanja - tudi veliko izpovedne moči in je izvira umetniška osebnost.

TOMAŽ PAVSIČ

Rafael Terpin

Piran zabruje občinski praznik

(Nadaljevanje s 5. strani)

Prejeto, že pred leti smo izdali splošni načrt obnove starega Pirana. Pred dnevi smo določili izvajalce obnove in izgradnje prve etape obnove Židovskega kareja, ki predstavlja začetek obnove starega Pirana v najpomembnejši obliki. Obrajajoče staro obliko Pirana bodo stanovnjaki pogovj v teh obnovenjih hišah enakovredni, če ne boljši, tistim v novogradnjah. Problem je v tem, da za tako obliko obnove celotnega Pirana nima mo denarja. Zato moramo iskati tudi druge oblike obnove. To je odprta hiša z zahtevno obnovo, delno urejanje hiš in se posebej zunanje videza, da bi ostali turistično zanimivi.

V našem mestu nismo uspeli razrešiti prometnega vprašanja. Naročili smo raziskave in izdelali načrte, vendar ne predloge. Vse pa zahteva velika sredstva. Do danes se nismo našli pomeni rešitve. Misljenja sem, da morajo predvsem krajanj Pirana povedati, kako si zamisljajo ureditev prometa v Piranu. Krajevna skupnost Piran trenutno o tem razpravlja in pričakuje, da bodo do prihodnje sezone vodili vsaj kaj hočemo. Nisem pa optimist. Mislim, da bo avtomobilski promet v Piranu drugo leto podoben letošnjemu. Samo malo več reda bomo poizkusili vpljati. Okolica Pirana in Portorotja je zelo zanimiva, tako za domače kot za tuje goste. Vendar je še smernaj žgoče vprašanje ureditve cest, vodovoda, razglednih točk, gostišč in drugih objektov?

Vse, kar pravite, je res. Poizkušamo zainteresirati turistične organizacije in vključiti krajevne skupnosti, da bi tem problemom posvečali večjo pozornost. Glavne ceste so v redu. Manjka nam predvsem pešpoti, kolesarskih stez in podobno. Turistične organizacije poizkušamo prepričati, da bi tako imenovani izletniški turizem organizirali skupaj s kmečkimi turizmom v naši občini. To bi prineslo ureditev razglednih točk v kombinaciji z gostiški, kmečkimi turizmom, sagra mi in podobno.

Vode imamo v naši občini dovolj, razen na področjih, kjer gradimo višinski vodovod. Pri tem pa smo odvisni tudi od ostalih obalnih občin.

Na splošno bi rekel, da se vedno šele postajamo turistično središče. Pred leti smo zgradili hotele. To je bil šele začetek. Vsi občani se morajo vključevati v turistično aktivnost, če že ne drugace, za vpljudnim in dostojnim odnosom do turistov, z redom in čistoto, s skrbjo za svoj kraj in obično tako, da bi se turist lahko resnično dobro počutil in občutil vse lepote naše obale.

Da je sodelovanje z občini, ki so zelo oddaljene, precej problematično. Zaradi finančnih možnosti, ali boljše rešitve, ali zaradi nezmožnosti, se stiki omejujejo na predsednika skupščine in nekaj sodelovanja nam predvsem pešpoti, kolesarskih stez in podobno. Turistične organizacije poizkušamo prepričati, da bi tako imenovani izletniški turizem organizirali skupaj s kmečkimi turizmom v naši občini. To bi prineslo ureditev razglednih točk v kombinaciji z gostiški, kmečkimi turizmom, sagra mi in podobno. Dovolite mi, da izrazim osebno mišljenje, da za dobro sodelovanje med dvema krajevna ni potrebno, da imata listino o pobratenju. Krajinj obeh krajev lahko navežejo tesno sodelovanje v kulturi, športu in gospodarstvu. In šele takrat, ko je tako sodelovanje že doseglo visoko stopnjo sožitja, se lahko temu sodelovanju doda svečanost oblika in porditev v obliki pobratenja dveh občin. To, menim, je boljše oblika od tiste, kjer se podpisne listino o pobratenju in šele nato razmišlja, kako bi speljali sodelovanje.

Dovolite mi na koncu, da preko vse pozdravim in želim ugodno praznovanje občinskega praznika naše občine vsem našim delavcem in občanom.

RIELLO AERMEC LANDIS & GYR BILLMAN 34127 Trst Uf. F. Severo 42 Tel. 56920/02

ORVISI dogajtu izbiri vsakovrstnih igrač TRST - UL. PONCHIELLI 3

PRED DREVIŠNJO PREMIERO SSG

REŽISER MILE KORUN O HVALISAVEM VOJAKU

«V začetku me Plautus ni po sebo navdušil. Čutil se, da je zgo-

ko novo senzibilnost. Gledališče ni samo služba, igra, refleksija o svetu, gledališče, ukvarjanje z gledališčem je tudi terapija, ki blagodejno vpliva na mojo psiho in mi v nekem smislu odgovarja na temeljna vprašanja življenja in smrti. In pomaga tudi gledalcem.

VRP.: Vi torej pripisujete gledališču izjemno družbeno funkcijo... ODG.: Absolutno. Zdi se mi, da ni naloga gledališča samo vzgajati, kritizirati, zabavati, teatro mora predvsem pretresati publiko, razbijati mora tisto prekleto ravnodušnost, ki je rak današnjega sveta. To, kar vam pravim, ni nič novega, gledališče je vselej imelo to funkcijo, saj jo je nakazal že Aristoteles, ko je govoril o katarzi. In to katarzo osebnim pojmom predvsem v terapevtskem smislu.

VRP.: Ob predstavitvi repertoarja za letošnjo sezono ste predstavili primerjalni ladje, ki je izplula iz pristanišča in na odprtem morju išče pravo smer za pristanek. Kam ste sedaj pristanili?

VRP.: Priznam, da ob tisti priložnosti nisem povedal vsega, ker se mi ni zdelo uместno, da bi s podrobnostmi motil svečanost trenutka. Kot sem že rekel sta me pri Plautu pritegnila njegova elementarnost, starinska patina in dejstvo, da komedija, če lahko tako rečem, kaže rebra, da je pisana za praktično gledališče. To sem skušal v predstavi ponazoriti.

VRP.: In še zadnje vprašanje: kaj imate v načrtu po postavitvi Hvalisavega vojaka? ODG.: Vrnil se bom k Cankarju. Vabijo me namreč na Kosovo, kjer naj bi postavili Cankarja v albanski. Nedvomno bo zanimiva izkušnja, saj prvič režiram tega dramatika v tujem jeziku.

Razgovor zapisal VOJMR TAVČAR

Patronat KZ - INAC svetuje Upokojenec, ki je še v delovnem odnosu ima pravico le do minimalne pokojnine

Vpr.: «Zdaj sem star 60 let in sem prenehal z delom pri gospodarju. Ze pred sedmimi leti mi je INPS priznal invalidsko pokojnino, vendar sem bil prisiljen delati še naprej, ker s tako nizko penzijo nisem mogel preživljati družine. Vsaki dve leti sem vložil na INPS prošnjo, da mi pokojnino povzročim. Moral sem čakati kar pet let, preden sem dobil odgovor šele na prvo prošnjo. Namesto denarja pa so mi na dom poslali le obračun. Šel sem na INPS zahtevati denar, uradnik pa mi je rekel, da mi ne pritižejo zaostanki, ker sem pač delal. Je to res? Meni se to ne zdi prav, saj so tako sli zapubljeni vsi moji prispevki po upokojitvi. Bi mi lahko, prosim, odgovorili v vaši rubriki, ker se je kaj podobnega prav otono zgodilo še marsikateremu drugemu delavcu.» D.O.

Pokojninski zakon odvisnih delavcev, ki so zavarovani pri zavodu INPS, je vse do lanskega leta predvideval, da upokojenec, ki je še zaposlen, dodatek na pokojnino na osnovi novod-

zoreh prispevkov. Sedaj pa so ta rok podaljšali na pet let in edino tisti, ki je že dopolnil 60 let, lahko vpraša za likvidacijo dodatka po dveh letih. Tako ste tudi povsem pravilno vložili tri prošnje za dodek, na katere ni bilo odgovora od niko der. To zamudo je treba pripisati birokratskim zapletom pri INPS v zvezi z uvajanjem mehano grafske službe, ki vse do letos ni imela pripravljenih programov, da bi likvidirala dozorele zneske. Na INPS v Trstu so sicer formalno priznali pravico do dodatka, te podatke pa so preko terminala poslali v center v Rim, ki ni izračunal zneskov in ni poslal likvidacijskih prospektov vse do pred kratkim. To pa ni bil le vaš primer, temveč je bilo pravilo.

Zamejska bibliografija v publikaciji «Quaderni»

V Padovi izhaja že več let publikacija «Quaderni del Lombardo Veneto». Ureja jo Nino Agostinetti in je to periodična bibliografija Associazione culturale Lombardo Veneto. Precej pozornosti posveča Nino Agostinetti, ki prihaja občasnoma na razna kulturna srečanja v Gorico, tudi tukajšnjim vprašanjem in tudi vprašanjem tu zveških Slovencev.

Kot priloga štiriinajst številki teh zvezkov je izšla pred kratkim drobna publikacija z naslovom: «Bibliografija sulla minoranza slovena in Italia (1970-1980)». Pripravil jo je sam Nino Agostinetti, ki se v uvodu zahvaljuje Branku Marušiču iz Nove Gorice in Marjanu Pertotu v Kontopela za njune podatke. Gre za seznam 94 knjig, časopisov, člankov napisanih v italijanskem jeziku, kjer se avtor tudi o nas. Omenjena so knjige ZIT in drugih založb, nekatere univerzitetna diplomatska dela, po samezni članki.

Marsikaj pa manjka. Omenjen je beneški verski list «Doms» za to, kar objavlja članke tudi v italijanski, ni pa omenjen «No vi Matagora», ki ima včasih nekaj člankov v italijanski. Ni omenjena knjiga «Slovenski in italijanski socialisti na Primorskem - Socialisti sloveni e italiani nel Litorale (1900-1918)», ki je izšla v Trstu in Ljubljani leta 1979 in v kateri so vsi članki v slovenski in italijanski. Ni omenjena brošura, ki je izšla v Podgori ob odkritju partizanskega spomenika.

MARKO WALTRITSCH

KAJ NAM POVE SODOBNA PSIHOLOGIJA

Risanje v osnovni šoli je zelo pomembno tudi pri odkrivanju otrokovega značaja

Veliko otrokovo kreativnost moramo še pospeševati in sproti proučevati

Znani švicarski pedagog Froebel je v vseh svojih delih poudarjal veliko važnost risanja in igre v prvih letih otroštva. Otroci je v prvih letih življenja zelo kreativni. Za to kaže v njegovi igri in v drugih dejavnostih. Od dveh do petih let je glavna otrokova dejavnost igra in risanje. Pri igri je zelo važna, da se otrok svobodno in sproščeno igra. Starši mu ne smejo vsiljevati igre, ampak ga pustiti, da se pri igri sam ali z vrstniki sproščeno in kreativno igra. Otroka ni treba preplaviti z neštetimi igračami, ki jih današnji svet pozna. Dovolj bodo preproste lesene kocke, razne kroglice in zložljivi leseni kvadrati itd. Poleg igre je otrokova dejavnost usmerjena tudi v risanje in v poslušanje pravljic, ker sproščajo otrokovo fantazijo.

Otroci od 5 do 7 leta starosti bodo najraje narisali to, kar jim je najbližje: starše, domačo hišo, domače živali ali tiste, ki jih bo le poznajo. Zelo pomembno je, kako to narišejo na papirju: Povsice vsa poln ali le zgornji ali spodnji del pole. Rišejo raje na desni strani pole ali na levi. Če otrok porišo vsa poln in ne pusti prostih mest, je otrok zelo sproščen v okolju, v katerem živi, spontan in rad ima stike z drugimi ljudmi. Tisti, ki pusti mnogo praznega prostora na papirju, je zaprtega značaja, nima stikov z drugimi, ker se boji.

Drugi pomemben test z risbo je risanje družine. Učitelj rabi čim več informacij, kar jim je najbližje: starše, domačo hišo, domače živali ali tiste, ki jih bo le poznajo. Zelo pomembno je, kako to narišejo na papirju: Povsice vsa poln ali le zgornji ali spodnji del pole. Rišejo raje na desni strani pole ali na levi. Če otrok porišo vsa poln in ne pusti prostih mest, je otrok zelo sproščen v okolju, v katerem živi, spontan in rad ima stike z drugimi ljudmi. Tisti, ki pusti mnogo praznega prostora na papirju, je zaprtega značaja, nima stikov z drugimi, ker se boji.

Učitelj ima zahtevno in lepo nalogo, vzgajati otroke za bodočnost, jim pomagati, da pridejo v svet, brez predsodkov, brez strahov, sproščeni in svobodni. Zato mora poznati otrokovo duševnost, otrokov značaj in njegove težnje. Za to spozna, če spozna otroka, otrokovo duševnost in najlažje spozna s pomočjo risb in seveda s pogovori s starši ter iz raznih zunanjih znakov. Nič ne raje otrok pedagog ali psiholog, toda lahek si pridobi mnogo izkušenj v šoli v stikih z otroki. Toda še več z raznimi izpopolnjevalnimi tečaji, ki se organizirajo prav za šolnike. Treba je samo malo dobre volje in žrtvovanja nekaj prostega časa: toda splešča se, ker gre vse v korist vzgoje naših otrok, službi pa tudi lastnemu notranjemu obogatitju.

M. P.

«Veselo praznovanje» v Mačkoljah

V nedeljo popoldne so imeli v dvorani srenjske hiše v Mačkoljah lepo prireditev. Namenjena je bila starejšim vaščanom. Prireditev z naslovom «Veselo praznovanje - Dan ostarelih» je pripravil domači otroški zbor «Slovenski sopek». Na prireditvi so tudi mladi pevci sami nastopili. Za to priložnost je bila dvorana nabito polna tako starejših kot tudi mlajših gostov. Najprej so mladi gostitelji pozdravili vse starejše Mačkoljane in ostale udeležence. Nato se je pričel kulturni spored, na katerem je Slovenski sopek zapel več slovenskih pesmi. Nato so člani istega zbora podali glasbeno igro «Rdeča kapica». Mladi igralci so dodali še prizor «Silko starostis ter našli več pregovorov o starših in starejših ljudeh. Kot zaključek prvega dela sprejela je sledilo nagajavanje likovnih izdelkov, ki so jih pripravili domači otroci.

Narečna pesnica Marija Mijotova z dvema članoma otroškega zbora Slovenski sopek.

od Višarj do Trsta in z lepimi besedami prikazal življenje Slovencev v teh krajih. Veselo kulturno-zabavno praznovanje se je nadaljevalo z bogato zakusko in odlično domačo kapljico, kar so pripravili starši otrok pevcev «Slovenskega sopka».

Aleksander Zalar 2. Zapisi s popotovanja po Sikkimu in Ladaku

Ko se na letališču v Kalkuti vzpnejo v letalo za Bagdogro, se oddahnemo. Velika vročina polna vlaga se izgubi v klimatiziranem ozračju letala. Kalkuta leži v delti Gange, tako kot bližnji Bangladeš. Vode Gangeša in tropeska vročina so osnova za bujno vegetacijo in tropsko sadje: avokadose, papaje, banane, mandarine. Ko z letala opazujemo vso to vegetacijo med neštetimi rokavi Gangeša na ravnini vzhodne Indije, ne moreš verjeti, da tu ljudje umirajo od lakote. Izobilje, ki ga tu daje narava, ne dela ljudi bogate. Ko hodiš po Kalkuti, vidiš ljudi, ki spe na ulici. Vse povsod se k tebi stegujejo roke. Oči dveletnih, desetletnih otrok, odraslih možkih in žensk ter starčkov moledejujejo za bakšiš. Kako naj s pestjo drobiza nastim to množico. Premišlujem. Tudi v Evropi je še revščina, vendar ta revščina ni primerljiva s tisto, ki jo vidiš na ulicah Kalkute. Bombaya in drugih mest Indije. Tu ne gre za neko prehodno stanje do boljšega, človeka dostojnejšega življenja, marveč za trajno obliko vegetiranja milijonov ljudi, ki so se živeli v življenje na cesti, ta cesta jim daje kruh - bakšiš, jim je prebivališče, prijatelj in zabava...

na pločniku nedaleč od vrat Indije ob naših vrečah, je prišel mimo mladi Indijec, star okoli 17 let in nas v polomljeni angleščini vprašal, kaj delamo tu ob peti uri zjutraj, ko še vsi spe. Ko je zvedel, da iščemo prenočišče, je sprva začuden pogledal, nato pa se mu je obraz razjasnil. Ponudil je svojo pomoč.

Z njim sem spoznal notranjost indijskih hotelov. Po hodnikih so provizorične kuhinje, iz skupne kopalnice teče voda, postelje so polomljene in pokrite s sumljivo belo svo posteljino. V zraku je težak vonj po indijskem kadilu. Čikago, tako je bilo ime mladeniču, me je iz zredno vztrajnostjo vodil iz hotela v hotel. Tako sva obšla kakih deset hotelov. Ko sva hodila po ulicah Bombaya, so vsepovsod ležali speči ljudje. Ležali so na vrčevini, oblečeni v skromna oblačila in spokoyno spali. Nekateri so se prebujali. Čikago - tako so ga vsi klicali - jih je pozdravil in v njihovih očeh sem videl, da mu zavidajo, ker je že na vsesgodaj našel «stranko». Končno sva prišla do hotela, ki je ustrežal našim «normativom». Bil je to evropsko čist hotel s skromnimi sobami, ki so imele samo eno napako: bile so brez oken! Vsi veselimo se zatekli v to oazo evropske omike. Naš Čikago je ob slovesu kar sam določil tarifo za svoje sodelovanje: 10 rupij - in jih dobil. In tako bo preskrbljen za dan, morda dva. Ni vrag, da se ne bi v tem času pojavil kak drug tujec, saj jih tu, nedaleč od vrat Indije kar mrgoli. Tako teče življenje naprej: v Bombayu, v Kalkuti, Madrasu...

Tako smo tudi mi vstopili skozi vrata Indije: spoznali smo tiste brezimne ljudi, uboge in prepučene ceste, katerih je polna Indija, brez katerih ne more biti popolne predstave o Indiji.

Spuščamo se na letališče v Bagdogri. V daljavi vidimo obrise gora. Po neskončni ravnini končno gore. Zopet udara v nas val vročine, ko zapuščamo letalo. Majhna letališka zgradba: lesene klopi, prodajalna razglednic, prostor za oddajo prtljage. Pod stropom se vrte ventilatorji. Kakamo: na naše vreče, na naš avtobus. «Polno do Darelenga», nam povedo in tako ostanemo za prevoz samo še taksisti, ki imajo parkirana svoja vozila ob letališki zgradbi. Zaslutijo izredno priložnost: trinajst oseb z obilico prtljage, je vsaka kor omembe vreden plen, ki se ga splešča dobro izkoristiti. Pogajanja so dolga in truda polna. Končno klonemo. Cena odraža monopolni položaj taksistov in našo prevozno za drego. Kolona taksijev se premakne. Ljudje se ozirajo za polnimi vozili, obloženimi s težkimi črnimi vrečami. Sedim ob šoferju. Noge imam zveržene med potovalkami, v naročju pa veliko vrečo. Zelo je vroče. Obleka se mi lepi na sedež. Cesta je asfaltirana. Ob njej so naselja: lesene kočice, krite s slamo ali bambusom. Nasadi banan. Ob namakalnem kanalu so riževa polja. Ženske hodijo oblečene v raznobarne sarjije.

«O dobre pol ure vožnje, na razpotju za Siliguri se prične cesta vzpenjati. Dvigujemo se. Avto cvili in ovinkih, vendar vztrajno rine v breg. Iz gozda se dvignemo na pobočje gora, kjer raste čajevce. Vročina popušča. Avto se vzpenja po serpentinasti cesti in kmalu vidiš spodaj ravnino, na kateri se bleščijo pritoki Gangeša. Iz velike vročine nižin se dviguje v hlad gora. Ob cesti teče ozkotirna železnica, ki na ovinkih seka cesto. Majhni vagončki, odprti z vseh strani, polni ljudi se kot igračka pode čez cesto. Lokomotiva je majhna in neprestano piska. Hupajo tudi avtomobili. Nikjer zapornik ali opozorilnih znakov.

RADIO VIZIJA

ITALIJANSKA TV Prvi kanal

- 12.30 Sola in vzgoja
13.00 Program o arheologiji
13.25 Vremenske razmere
13.30 TV dnevnik
14.00 TV film iz serije MASH
14.30 Danes v parlamentu
15.00 Sola in vzgoja - življenje živali
15.30 TV film Streljanje v bojnišnici
16.20 Risanec
17.00 Dnevnik - Flash
17.05 Risanec
17.20 Trije nečaki in majordom
17.45 Risanec
18.30 Prosti kotiček
18.50 Sandra Mondaini in Raimondo Vianello
19.45 Almanah jutrišnjega dne
20.00 TV dnevnik
20.30 Ping pong
21.20 Major Hubal - film
Major Hubal prikazuje zgodbo poljskega častnika, ki se ob nacističnem napadu na Poljsko ni hotel predati in je s svojim junostvom zadal napadalu precej izgub in prizadel veliko težav. Kot je znano, so nacisti napadli Poljsko 1. septembra 1939 in je bila Poljska zelo slabo pripravljena na odpor proti napadalu. Čeprav se ži čudno in skoraj neverjetno, mnogi strajski menijo, da če bi bila Poljska kolikaj bolj pripravljena in bi se bili zavezniki - Francija in Velika Britanija - vsaj nekoliko bolj zavzeli in bi se Francija ne bila «skrila» za svojo Maginotovo linijo, bi bili mogli nacistično Nemčijo ustaviti na njenem osvajanem pohodu in jo celo premagati. Tako menijo tudi številni nemški vojskovodje. Toda to je tema strategov in zgodovinarjev, nas zanima le zgodba junaka, ki se nacistom ni hotel vdati.

Drugi kanal

- 12.30 Opoldanski program
13.00 TV dnevnik
13.30 Sola in vzgoja
14.00 TV za otroke - humor
16.00 Bruno Munari risar
16.30 Univerza ponevke
17.30 Dnevnik - Flash
17.35 Iz parlamenta
17.40 Odaja o turizmu in prostem času
18.40 TV Sport
18.50 TV film: I professionals
19.45 TV dnevnik
20.30 Oddaja o Verdiju

In spet smo pri Verdiju, pri velikem glasbeniku, ki je dal pečat vsemu preteklemu stoletju, seveda na glasbenem področju. V današnjem nadaljevanju bo še vedno govori o mladem Verdiju, o njegovih družinskih zadevah. Zena Margherita, hči trgovca - dobrotnika Barezija, mu rodi dva otroka. Toda družinska sreča je kaj kratkotrajna in Verdi je spet sam, sredi Milana, kjer se je težko znajti, pa čeprav je Verdi že osebnost. In prav to mlademu glasbeniku pomaga. Zanj se zavzame u pravniki milanske Scale Morelli.

21.45 Dnevnik - Dossier
22.45 Indie - pet vprašanj za komisarja
Indie je naslov ciklusa petih detektivk, katerih prva pride nočjo na vrsto. Nočijo nji film ima naslov «Il terzo colpo» in govori o indiču, ki bi ga vsaj preiskovalca levo misle doseže zamareli ali celo spregledali, a pripeljejo do razkritja ozadja vse za deva. V vseh teh detektiv-

kah igra glavno vlogo Lino Troisi, ki se uspešno preizkuša tudi v tem žanru
23.45 TV dnevnik

Tretji kanal

- 17.35 Stud Lonigan - 3. epizoda
18.30 L'orecchicchio
19.00 TV dnevnik
19.35 Il teatro del fuoco - 2. del
20.05 Sola in vzgoja
20.40 Mednarodni natečaj «Rojeni za ples»
21.55 Poletna plošča
22.55 TV dnevnik

JUGOSLOVANSKA TV Ljubljana

- 8.55, 10.35 TV v šoli
17.25 Poročila
17.30 Prvi cvetovi - otroška serija
18.00 Srečanje oktetrov - 3. oddaja
18.25 Obzornik
18.40 Ekonomska terminologija
19.10 Risanca
19.24 TV in radio nočjo
19.28 Zvezdo do zrna
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 Fantje s Hill Streeta
20.55 Ne prezrite
21.15 Zgodbe iz delavnice - humanistična serija
22.00 Spremljamo - sodelujemo
22.10 Nočni kino: «Zivljenje in časi sodnika Roya Beana»
Filmska zgodba se dogaja okrog leta 1890 v Teksasu, kar je pove, da gre za Divji zahod in tamkajšnje dogodivščine. Roy Bean je lojov in baraba kot toliko njemu podobnih. Zaradi roba razpiše za njim tiralice. Roy Bean se nekaj časa uspešno skriva, dokler ga v nekem kraju ne pretepejo skorajda do smrti. Neke Meksikanka ga reši, preskrbi mu pištolo in Roy se odpravi na pot maskevanja. Proglasi se za «sodnika», ki nekoliko po svoje, predvsem pa izrazito neumiljeno deli pravico. Kraj, v katerem se naseli, se kmalu spremeni v varno mesto. Mine nekaj časa in Roy Bean sklame, da se bo umaknil. Toda čez dvajset let, ko se ostareli vrne, najde spet nered, na silje in kri. Poznavalci legend Divjega Zahoda trdijo, da je lik Roya Beana resničen, spet drugi trdijo, da filmska podoba izkrljiva resnične dogodke
00.10 Poročila

Koper

- 13.30 in 16.30 Odprta meja
V okviru oddaje «Odprta meja» bodo med drugimi na spredu tudi naslednje vesti:
TRST - Pogovor z Miroslavom Kuštom o letošnji sezoni SSG
TRST - Srečanje z «Galehom»
TRST - Predstavitev pesniške zbirke Marija Cuka
TRT - Razstavitev
TRZIC - Razvoj pristanišča

- 17.00 TV šola
17.30 Z nami pred kamero
18.25 TVD - novice
18.00 Film - ponovitev
19.30 Z nami pred kamero
19.45 TVD - Stičnice
20.15 Umreti v Rimu - celov. film
21.40 TVD - Danes
21.55 Baletni večer

Zagreb

- 17.45 Mali svet
18.25 Kronika občine Reka
19.30 TV dnevnik
20.00 Jean Christophe - nadalje vanka
21.00 Večer z Nedžmijo Pagarušo
22.00 Kulturni mozaik

TRST A

- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila: 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Četrkova srečanja; 8.40 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Polidnevniški razgled: Belek; 12.00 Naša gruda; 14.10 Roman v nadaljevanjih; Drago Jančar: «Galjozi»; 14.30 Glasbene sličice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Od ekrana do ekrana; 16.00 Almanah Sprehodi po trških predmestjih; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Priljubljani motivi; 18.40 Kako ti je ime?

RADIO 1

- 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila: 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.50 Zeleni valci; 10.03 Radio tudi mi; 10.30 Pesmi skozi čas; 11.10 Glasbena oddaja; 11.34 Dudenbrookovi; 12.03 Variete; 12.25 Karavana; 13.35 Master; 14.28 Sola in vzgoja; 15.03 Radio 1 - servis; 16.00 Il paginone; 17.30 Master under 18; 18.30 Gioblotter; 19.25 Nabozna oddaja; 19.30 Jazz na radiu; 21.05 Simfonična glasba; 22.55 Danes v parlamentu; 23.15 Telefonski p. ziv.

KOPER (Slovenski program)

- 6.00 6.30, 7.25, 13.00, 14.00 in 16.00 Poročila: 6.10 Glasba za do bro jutro; 6.37 Objave; 6.45 Cestne razmere; 7.15 Radijski tele vizijski in filmski spored; 7.28 Zaključek; 7.30 Val 202; 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Kinospored; 13.30 Zanimivosti; 14.10 Predstavitev oddaj in glasbene želje; 14.39 Pesmi in plesi naših narodov; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po želji; 16.15 Aktualna tema; 16.40 Piknik ob koncu tedna; 16.55 Zaključek s pregledom novic.

KOPER (Italijanski program)

- 6.37, 7.30, 12.30, 15.30, 18.30 Radijski dnevnik; 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 6.00 9.30 Glasba za do bro jutro; 7.15 Horoskop; 8.32 Pesem tedna; 9.00 Strti četrtine; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.15 Edig Galletti; 11.00 Kim, svet na mladih; 11.36 Audio box; 12.00 Na prvi strani; 15.00 Pesmu in plesi sveta; 16.00 Ljudje in kultura; 17.32 Petkov koncert; 18.45 Sprehodi se jutri in zaključek sredi.

LJUBLJANA

- 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00, 21.00, 22.00 23.00 Poročila; 6.10 in 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Iz naših sporedov; 7.30 Z radiom na poti; 8.05 Radijska šola; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za žene; 11.05 Brahms; Madžarski plesi; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Iz glasbene tradicije; 12.30 Kmetiški nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.00 Iz naših krajev; 13.20 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočila vam...; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 V ljudskem tonu z godali; 14.25 Naši poslušalci čestitajo; 15.30 Na poti za turiste; 15.50 Radio da nas; radio jutri; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Poje mo in godemo; 18.30 S književno poročila; 6.00 9.30 Glasba za do bro jutro; 7.15 Horoskop; 8.32 Pesem tedna; 9.00 Strti četrtine; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.15 Edig Galletti; 11.00 Kim, svet na mladih; 11.36 Audio box; 12.00 Na prvi strani; 15.00 Pesmu in plesi sveta; 16.00 Ljudje in kultura; 17.32 Petkov koncert; 18.45 Sprehodi se jutri in zaključek sredi.

SPORT SPORT SPORT

NOGOMET

PO KATASTROFALNI IGRI JUGOSLAVIJE PROTI NORVEŠKI

Veselinović in «zvezdniki» na zatožni klopi

Jugoslovanski selektor zelo slabo sestavil in vodil reprezentanco - Susić in Petrović le dobra «virtuozna» - Do tekme z Bolgarijo krepko spremeniti postavbo in tudi koncept igre

(Poseben dopis)

LJUBLJANA — Novi jugoslovanski zvezni kapetan Todor Veselinović je po tekmi z Norveško v Oslu, kot kaže, napovedal vojno jugoslovanski nogometni zvezdnikom. Vsaj tako bi lahko sodili po njegovi izjavi v Oslu: «Susić bi moral zamenjati že po petih minutah. Za igralce, ki se ne znajo boriti, takšna pa sta naša najboljša igralca Susić in Petrović, najbrž ne bo več prostora, mesta bodo moral prepušiti boljšim.»

Toda selektorju sreznitev v Oslu ne more kaj prida pomagati, kajti pred očmi jugoslovanske televizijske javnosti, ki si je nadvse želela, da bi «plavil» oprali madež «mundiala», so jugoslovanski nogometaši demonstrirali za las podobno igro kot v Španiji. In nekdanji golgeter jugoslovanske reprezentance (Veselinović je v 37 reprezentančnih tekmah od leta 1953 do 1961 dosegel 28 golov, tako da velja za najučinkovitejšega strelca «plavil» vseh časov) je režiser tega sramotnega nastopa na Norveškem.

Nobena reprezentanca na svetu danes ne igra več s klasičnim «centrom» (odrekli so se mu celo Angličani, ki so bili leta in leta pojem visokih skakalcev v kazenskem prostoru nasprotnika, zabodnomoški selektor Derwall pa je bil v Španiji pripravljen pokopati celo tako uglednega hrusta, kot je Hrubesč). Veselinović se od španskega «elbakla» očitno ni prav nič naučil, predvsem pa ne tega, da na današnji svetovni nogometni sceni igralci brez volje, vrhunskih telesnih sposobnosti nimajo nobene možnosti za uspeh. In Susić ter Petrović sta prav očitno takšna tipa igralcev, tu in tam sicer z virtuoznimi potezami, a navadno le tedaj, ko ne gre povsem zares. Miljanović je v Španiji hotel njuno ležernost nadoknaditi z večjim deležem nogometnih «borbov», kot so Gudelj, Stojković, Zajec, Šljivo in še nekateri. Toda pokazalo se je, da tudi kombinacija tako različnih tipov igralcev ne more prinesiti uspeha. «Azzurri» so predstavili pravi in učinkoviti model: enajst borbov in virtuozov hkrati.

Veselinović je torej vztrajal pri Miljanovićevem konceptu ter zašel še nekaj korakov stran od sodobnih nogometnih tokov. Odrekel se je za primer odličnemu Zagrebčanu Zajcu, nesporno enemu najboljših jugoslovanskih nogometašev (preprosto čepav je Zajec sam priznal, da bi lahko igral, ni pa bil pripravljen sedeti na klopi), iz tujine je poklical brez volje, vrhunskih telesnih sposobnosti nimajo nobene možnosti za uspeh. In Susić ter Petrović sta prav očitno takšna tipa igralcev, tu in tam sicer z virtuoznimi potezami, a navadno le tedaj, ko ne gre povsem zares. Miljanović je v Španiji hotel njuno ležernost nadoknaditi z večjim deležem nogometnih «borbov», kot so Gudelj, Stojković, Zajec, Šljivo in še nekateri. Toda pokazalo se je, da tudi kombinacija tako različnih tipov igralcev ne more prinesiti uspeha. «Azzurri» so predstavili pravi in učinkoviti model: enajst borbov in virtuozov hkrati.

Veselinović je torej vztrajal pri Miljanovićevem konceptu ter zašel še nekaj korakov stran od sodobnih nogometnih tokov. Odrekel se je za primer odličnemu Zagrebčanu Zajcu, nesporno enemu najboljših jugoslovanskih nogometašev (preprosto čepav je Zajec sam priznal, da bi lahko igral, ni pa bil pripravljen sedeti na klopi), iz tujine je poklical brez volje, vrhunskih telesnih sposobnosti nimajo nobene možnosti za uspeh. In Susić ter Petrović sta prav očitno takšna tipa igralcev, tu in tam sicer z virtuoznimi potezami, a navadno le tedaj, ko ne gre povsem zares. Miljanović je v Španiji hotel njuno ležernost nadoknaditi z večjim deležem nogometnih «borbov», kot so Gudelj, Stojković, Zajec, Šljivo in še nekateri. Toda pokazalo se je, da tudi kombinacija tako različnih tipov igralcev ne more prinesiti uspeha. «Azzurri» so predstavili pravi in učinkoviti model: enajst borbov in virtuozov hkrati.

Veljavi si je pač omislil eksperiment s Savićem. Če bi to storil v tekmi na domačih tleh, kjer prileti v kazenski prostor nasprotnika več predločkov, bi ga še lahko nekako razumeli. Tako pa lahko sklenemo le to, da novi jugoslovanski selektor prav zares nima pojma o sodobnih svetovnih nogometnih tokovih. To pa lahko sodimo še po nekaterih njegovih potezah: da ni poskusil z bolj agresivno igro, da in igrišče postavil zvezdin branski tandem, čeprav so Beogradjani po prejšnjih goli tretje najslabša moštvo v prvi ligi, da je favoriziral vojniško igralce, od koder je tudi sam.

V tej klopi je v vodstvu nastopil Dušan Savić, ki je bil sicer res strelca edinega (srečnega) gola za Jugoslovane, toda zaradi njega so imeli «plavil» skoraj vseh 90 minut praktično igralca manj.

Nobena reprezentanca na svetu danes ne igra več s klasičnim «centrom» (odrekli so se mu celo Angličani, ki so bili leta in leta pojem visokih skakalcev v kazenskem prostoru nasprotnika, zabodnomoški selektor Derwall pa je bil v Španiji pripravljen pokopati celo tako uglednega hrusta, kot je Hrubesč). Veselinović se od španskega «elbakla» očitno ni prav nič naučil, predvsem pa ne tega, da na današnji svetovni nogometni sceni igralci brez volje, vrhunskih telesnih sposobnosti nimajo nobene možnosti za uspeh. In Susić ter Petrović sta prav očitno takšna tipa igralcev, tu in tam sicer z virtuoznimi potezami, a navadno le tedaj, ko ne gre povsem zares. Miljanović je v Španiji hotel njuno ležernost nadoknaditi z večjim deležem nogometnih «borbov», kot so Gudelj, Stojković, Zajec, Šljivo in še nekateri. Toda pokazalo se je, da tudi kombinacija tako različnih tipov igralcev ne more prinesiti uspeha. «Azzurri» so predstavili pravi in učinkoviti model: enajst borbov in virtuozov hkrati.

Začela so se ženska mladinska odbojarska prvenstva. Ze v prvem kolu sta se v slovenskem derbiju spoprijela Sokol in Kontovel (na sliki). Zmagale so Kontovelke s 3:1

Italija - ČSSR v Milano (13.11.)

RIM — Italijanska nogometna zveza je določila, da bo italijanska nogometna reprezentanca odigrala kvalifikacijsko srečanje za EP proti ČSSR v Milano, v soboto, 13. novembra.

Tekmo z Romuni pa bodo «azzurri» odigrali 4. decembra v Firenci.

KOLESTARSTVO

DIRKA PO PIEMONTU

Ruperez presenetil

Drugouvrščen skupina Jules: «Nisem vedel, da je še kdo pred mano, sicer bi drugače vozil»

OLEGGIO CASTELLO (Novara) — Faustino Ruperez, bivša velika na španskega kolestarstva, si je zmagal na večerajšnji dirki po Piemontu zagotovil s 60 kilometrov dolgi samotni pobegeto, katerega je zaključil z nekaj sekundami prednosti pred Francozom Julesom Pascalom.

Ruperez svojega pobega ni začel na neki vzpetini, kot bi se pričakovalo od specialista na vožnjo v hribovih, ampak ko so se spuščali s prelaza La colma (942 m). V vodstvu je bila tedaj skupina 18 kolestarjev, med katerimi pa ni bilo Sarronija, Hinaulta ali Gavazzija. Ruperez se je odločil za napad ravno v trenutku, ko je Norvežan Pedersen, ki je imel nekaj metrov prednosti pred ostalimi, preluknjal zračnico. Nabral si je skoraj polminutni naskok in se vse do cilja ni pustil presenetiti.

Med najbližjimi nasledovalci sta si zlasti prizadevala najprej Conti in zalet Jules, ki je približno deset kilometrov pred ciljem pustil za sabo ostale Ruperezove nasledovalce. Dajal je tudi vtis, da lahko dobi Španca, kar pa mu ni uspelo. Po prihodu pa je izjavil, da se ni zavedal, da je pred njim še kdo in se zato ni potrudil, kot bi lahko naredil. Ko pa mu je nekdo od spremljevalcev dejal, da je pred njim Ruperez, je do cilja manjkal le kilometer, vsakakor premal, da bi ga lahko dohitel.

V zaključnem naletu za tretje mesto je bil najhitrejši Avstrijec Wilson, Saronni, Gavazzi in Hinault pa se niso posebno trudili in so končali na 31., 33. oz. 38. mestu. Hinault je izjavil, da bomo šele na jutrišnji dirki po Lombardiji videli pravega Hinaulta, Saronni pa je dejal, da je kolestarstva letos še sit in če ne bi moral braniti ugleda svetovnega prvaka, bi že končal sezono.

VRSTNI RED:
1. Ruperez (Šp.), ki je 193 km dolgo progo prevozil v 5:6 s povprečno hitrostjo 37,826 km na uro
2. Jules (Fr.) po 11'
3. Wilson (Avstr.) 51'
4. De Wolf (Bel.)
5. Kelly (Ir.)
6. Ceruti (It.), 7. Bombini, 8. Vandembroucke (Bel.), 9. Mutter (Švi.), 10. Rabottini (It.), 11. De Rooy

KOŠARKA

Na startu več naših peterk

Z oktobrom so seveda vsa naša košarkarska moštva že krepko na delu.

Če je Jadran v tretjeligškem prvenstvu že opravil dva nastopa, pa se ostala naša moštva pripravljajo na skorajšnji začetek v raznih ligah.

S kolikšnim številom ekip bomo letos nastopili?

Promocijsko prvenstvo

To prvenstvo je predvsem na Tržaškem še prava nuganka. Glede na določila italijanske košarkarske zveze bi morala biti ta liga «odprta», to je, da bi se lahko vanjo vpisalo vsako društvo. Na Tržaškem pa je še vedno število nastopajočih ekip omejeno. Lani je v promocijskem prvenstvu nastopilo 17 moštev. Letos pa je zaprosilo za vpis 17 dru-

ŠPORT PO SVETU • ŠPORT PO SVETU

Italija boljša od Norveške

MONTE SAN SAVINO (Arezzo) — V drugem kolu nanizovaniškega prvenstva evropske lige je Italija — v moški in ženski konkurenci — s 4:3 premagala Norveško. V italijanski reprezentanci je nastopila tudi Marina Cergol, ki v letošnjem prvenstvu brani barve SK Kras.

Pokal prvakov

Zagrebska Cibona je brez večjih težav tudi v povratnem kolu premagala moštvo Uniona (Egipt) s 89:52 (51:26) in se uvrstila v nadaljnje kolo.

Koračev pokal

Kot je bilo pričakovati, je Zadar tudi v povratni tekmi odpravil ciprsko ekipo Keravnos s 112:61 (55:33).

Kriek dobil ameriško državljanstvo

PARIZ — Južnoafrikanec Johan Kriek, ki je na 13. mestu svetovne teniške lestvice ATP, je pred kratkim dobil ameriško državljanstvo. To je izjavil včeraj v Parizu in dodal, da se je za ta korak odločil, ker se je tako izognil odsluženju vojaškega roka. Če bi namreč ohranil južnoafriško državljanstvo, bi kar za dve leti moral prekiniti svojo dejavnost.

Higueras odstopil

NEAPELJ — V prvem srečanju finalnega dela teniškega turnirja WCT v Neaplju je Južnoafrikanec Kriek premagal Španca Higuerasa, ki je v drugem setu odstopil. Izid: 6:3, 1:4.

V Brindisiju za italijanski naslov v teški kategoriji

CAGLIARI — Boksarsko srečanje za italijanski državni naslov v teški kategoriji med Guidom Tranejem in Danielom Laghijem bo 4. novembra letos v Brindisiju.

V tork Hagler v Sanremu

SANREMO (Imperia) — Marvin Hagler bo v tork, 19. t.m., dopotoval v Sanremo, kjer bo zaključil priprave na srečanje proti Fulgenciu Obimejasiu iz Venezuele. Srečanje bo veljalo za svetovni naslov v srednji kategoriji in bo na sporedu 30. t.m.

V svoje strani pa je izvajalec Obelmejias že teden dni v Genovi, kjer vestno trenira in je po besedah obeh trenerjev, ki sledita njegovim pripravam, v izredno dobri formi, tako da sta prepričana v njegov uspeh.

V RAZNIH PRVENSTVIH

«Propaganda»

V tej ligi bomo imeli le dva zastopnika: Bor in Polet. Tudi v tem prvenstvu je torej naše predstavništvo dokaj skromno.

«Minibasket»

Tudi letos goltijo minibasket pri Boru, Kontovelu, Poletu in Sokolu. Delo z najmlajšimi je za bodočo

Seznam naših moštvev in trenerjev

PROMOCIJSKO PRVENSTVO
BOR: trenerja Rtaško Ožbolt in Stefan Pegan; POLET: Adrijan Sosić; KONTOVEL: Igor Lukša
PRVA DIVIZIJA
BOR: Franko Percu
MLADINCI
BOR: Dorač Okretić; JADRAN: Jože Spolček; POLET: Sergij Tavčar
KADETI
BOR A: Valter Vatovec; BOR B: Robi Klobas; KONTOVEL: Henrik Lisjak; SOKOL: Andrej Papis
DEČKI
BOR: Massimo Raseni in Boris Vasco; KONTOVEL A: Igor Lukša; KONTOVEL B: Ivo Volpi
«PROPAGANDA»
BOR: Marko Oblak in Luka Furlan; POLET: Bogdan Godnić
«MINIBASKET»
BOR: Renato Štokelj; KONTOVEL: David Perin; POLET: Bogdan Godnić; SOKOL: Marko Kojanec.

nost naše košarke se kako pomembno. Brez naraščajočih bodočih uspehov in iz zato bo veljalo slediti nastopom naših najmlajših s posebno pozornostjo. (Max)

Borovi presenetili

Bor — Libertas 62:39
BOR: Kovacik 12, Zetko 6, Trampuz, Lippolis 24, Cividri 7, Pertot 8, Burlo, Mosetti 5, Zgur, SODNIK: Vasco.
V prijateljski košarkarski tekmi so Borovi dečki nepričakovano, toda zaslužno premagali naraščajočo Libertasa, ki so leto in več starejši od «plavil».

Borovi so se tokrat zares izkazali, še posebno pa sta izstopala Igor Cividri in David Zetko.

JUTRI NA RADIU TRST A

«Športni trim»

Na radio Trst A se jutri nadaljuje ciklus oddaj «športni trim», ki jih pripravila Mario Sušteršič. Na tem drugem srečanju bo govor o raziskavi prof. dr. Aleksandra Webra, sililsi pa bomo tudi nekatere značilnosti o vzdržljivosti tekačev.

Gost jutrišnje oddaje bo tudi novinar ljubljanskega radia Stane Urek, ki je skupno z Mitom Trefaltom pobudnik in organizator akcije «Brazde vzdržljivosti».

Zanimivost vsch oddaj na bo prav govorilo preko rekreacijskih prireditvev ob koncu tedna.

OBVESTILA

ŠZ Jadran

obvešča, da bo sestanek tehničnega odbora Jadrana v tork, 19. oktobra, ob 20.30 v prostorih ŠD Kontovel na Kontovelu (poleg Društvene gostilne).

Kdor želi pomagati Jadranu tako pri organizaciji kot v upravi, je vrnudno vabljen, da se sestanka udeleži.

SD Sokol — košarkarska sekcija

sporoča, da so urniki treningov v nabrežinski telovadnici za začetnik ob torkih in petkih ob 14.45 do 16. ure.

SD Breg

sporoča, da je v teku v dolinski telovadnici tečaj otroške telovadbe, in sicer ob sredah in petkih z naslednjim urnikom:
od 17.00 do 17.45 — prva skupina
od 17.45 do 18.30 — druga skupina

Športna šola Trst

sporoča, da bo skupna vadba za otroke stare od 2. do 4. leta (vključno 1. letnik otroškega vrta) v ponedeljek, 18. t.m., ob 17. uri. Pri vadbi sodeluje odrasla oseba:

stari, babica ali dedek. Potreba je telovadna oprema za otroke in za odrasle. Vadbene ure bodo vsak ponedeljek in četrtek od 17. do 18. ure na stadionu št. majš, Vrdeška cesta 7, tel. 51-377.

Športna šola Trst — Sv. Ivan

sporoča, da se bo telovadba za otroški vrtec začela v ponedeljek, 18. t.m., ob 16. uri. Otroci na imajo seboj telovadno opremo, vpišejo pa se neposredno pred pričetkom. Vadbene ure bodo vsak ponedeljek in četrtek od 16. do 17. ure na stadionu št. majš, Vrdeška cesta 7, tel. 51-377.

SD Sokol - Odbojka

sporoča, ure treningov v nabrežinski telovadnici za začetnike v ponedeljek in četrtek od 14.30 do 16.00. Igralce se lahko vpišejo neposredno pred treningom.

SPDT

obvešča, da bo ob petkih ob 20.20 na stadionu št. majš predsmučarska rekreacijska telovadba za odrasle pod vodstvom prof. Furlančiča.

KOŠARKA

JADRAN PRED NEDELJSKIM GOSTOVANJEM

Boris Vitez: «V Budriju moramo zmagati da ne izgubimo stika z najboljšimi»

Boris Vitez je bil v sobotnem srečanju v Trstu proti bolonjski ekipi CEAM najboljši Jadranski strelca. Dosegel je kar 36 točk. Sicer pa za Borisa to ni nikakršni «rod viga», saj je v minulem prvenstvu večkrat krepko presegel stidesetico.

Pomembnejše je seveda to, da je Jadran v soboto zmagal. Da so si igralci opomogli po nerodnem razvoju v prvem kolu, ko so nerpičakovano, toda tudi zaslužno izbruhli proti videmskemu moštvu Eurocar, ampak smo tudi že določili datum, 28. avgust 1983. Prav zaradi tega naj bi v prihodnjih dneh prišel v Sovjetsko zvezo predsednik FOCA Bernie Ecclestone, sovjetska avtomobilska federacija pa naj bi na FOCA naslovila pismo z uradnim vabilom zaahnidnim izvedenem, da obiščejo Moskvo, kjer naj bi preučili progno za dirko.

Drugačnega mnenja je bil Mario Galanti, predstavnik avtomobilskih konstruktorjev formule ena v Moskvi: «Ne samo, da smo se s sovjetskimi predstavniki donenili o izvedbi dirke, je dejal Galanti, ampak smo tudi že določili datum, 28. avgust 1983.» Prav zaradi tega naj bi v prihodnjih dneh prišel v Sovjetsko zvezo predsednik FOCA Bernie Ecclestone, sovjetska avtomobilska federacija pa naj bi na FOCA naslovila pismo z uradnim vabilom zaahnidnim izvedenem, da obiščejo Moskvo, kjer naj bi preučili progno za dirko.

Tudi o teh podrobnostih Usakov ni nič vedel, tako da bo res treba še počakati, da vidimo, če je kaj resnice v vseh teh vesteh.

SD Zaria ne sme obstajati, in da lopati vključno zato, da bi zasle donalo čimvečje športne uspehe. Pri tem nogogetne uspehe. Moralo bi težiti predvsem k uspešnostim, ki so izbranih v izboru, nosa meznika, na privaditi na urtova nja, k delovnim navadam v šoli in izven nje, k zavrni kritični ure soji ter ocenjevanju današnje stvarnosti. Naši športniki se morajo še bolj zavestati svoje narodne pripadnosti in v tem smislu pristopiti k boju za uveljavljanje pravic svojega naroda.

Svoje misli zaključujem z željo, da bi SD Zaria v prihodnje še bolj iskalo sodelovanja ter razvijalo in utrjevalo medsebojne stike z drugimi vsakimi društvi in organizacijami, kar bi tako bomo vrnili na tolažilni potrebe širše narodnosti. Mladini naj bi si samostojno ali v sozvočju s starši ustvari in na svoje uredi te postane na tak način soddornost pri uravnavanju svoje dejavnosti.

R. K.

Delovanje ZSSDI

ZSSDI obvešča, da bo danes, 15. t.m., ob 20.30 v Praprotni seja smučarske komisije.

Danes igra za vas

Edi Kralj

Totocalcio

sterico z Opčin. Proti koncu svoje kariere je igral za Primorje in Primorec.
Potem ko je obšel čevlje za na klan, je začel s trenersko kariero. Najprej je treniral Primorje in Primorec, sedaj pa se posveča naraščajo Primorja.
Povedal nam je, da je trenutno zamejski mladinski nogomet v krizi predvsem zaradi pomanjkanja mladine, ki bi se bavila z nogometom, zaradi tega pa je tudi selekcija težja. Poleg tega pa je, po njegovem mnenju, premal trenerjev, ki bi znali uspešno delati z mladino.

Pismo uredništvu

SD Zaria iz Bazovce se je od očilo za zelo pozitivno in pametno pobudo. Odslej bo izdajalo mesečno društveno glasilo «Zarjan». Tako hoče seznanjati širšo javnost o vsebini širše občine, skupnost o vse bolj pestri dejavnosti društva. Smoter «Zarjan» na nai bi bil tudi spodbuda k večji aktivnosti in angažiranosti vseh, ki so prevec zaprti case ter popolnoma odmaknjeni od vsakega življenja. Neznanje in «Zarjan» eli oostreznega dialoga z bralci, ali tudi o splošnih vaških problemih.

Te želje zasledimo v uvodnem poročilu Mirjana Zagaria, nekdanjega uspešnega igralca, sedaj aktonega odbornika Zaria. Seveda ale želje so tudi naše in tudi druga društva in organizacije to vrstakacije. Dosegi na kljub prizadevanju se vedno nismo uspeli razen nekaterih izjem tretjih tudi vsaj voredno, kaj se aktivno vključiti v telovadno posameznih društev.

ZSSDI organizira

PLAVALNI TEČAJ v Lipici

Informacije in vpisovanje na sedežu ZSSDI, Ul. sv. Frančiška 20, do sobote, 16. oktobra, vsak dan od 10. do 12. ure.

Pri tem bi se pa rad malce zaustavil in seveda te misli povezal sestavkom v «Zarjan» o mladinski ekipi. Nimam nikakršnega namena polemizirati z nikome,endar ne morem mimo nekaterih gotovitev. Pri samem društvu Za-

AVTOMOBILIZEM

FORMULA ENA V MOSKVI

V Sovjetski zvezi se nič odločenega

MOSKVA — Včeraj smo zapisali, da je italijanska tiskovna agencija Ansa posredovala vest, da bodo avtomobilske dirke v formuli ena prihodnje leto tudi v Sovjetski zvezi. Po zadnjih vesteh pa kaže, da je bila vest le preuranjena, saj je na primer uradni glasnik zveze za avtomobilski šport iz Sovjetske zveze, Sergej Usakov, izjavil, da morajo o tem vprašanju sele razpravljati.

KOŠARKA

JADRAN PRED NEDELJSKIM GOSTOVANJEM

Boris Vitez: «V Budriju moramo zmagati da ne izgubimo stika z najboljšimi»

Boris Vitez je bil v sobotnem srečanju v Trstu proti bolonjski ekipi CEAM najboljši Jadranski strelca. Dosegel je kar 36 točk. Sicer pa za Borisa to ni nikakršni «rod viga», saj je v minulem prvenstvu večkrat krepko presegel stidesetico.

Pomembnejše je seveda to, da je Jadran v soboto zmagal. Da so si igralci opomogli po nerodnem razvoju v prvem kolu, ko so nerpičakovano, toda tudi zaslužno izbruhli proti videmskemu moštvu Eurocar, ampak smo tudi že določili datum, 28. avgust 1983. Prav zaradi tega naj bi v prihodnjih dneh prišel v Sovjetsko zvezo predsednik FOCA Bernie Ecclestone, sovjetska avtomobilska federacija pa naj bi na FOCA naslovila pismo z uradnim vabilom zaahnidnim izvedenem, da obiščejo Moskvo, kjer naj bi preučili progno za dirko.

Drugačnega mnenja je bil Mario Galanti, predstavnik avtomobilskih konstruktorjev formule ena v Moskvi: «Ne samo, da smo se s sovjetskimi predstavniki donenili o izvedbi dirke, je dejal Galanti, ampak smo tudi že določili datum, 28. avgust 1983.» Prav zaradi tega naj bi v prihodnjih dneh prišel v Sovjetsko zvezo predsednik FOCA Bernie Ecclestone, sovjetska avtomobilska federacija pa naj bi na FOCA naslovila pismo z uradnim vabilom zaahnidnim izvedenem, da obiščejo Moskvo, kjer naj bi preučili progno za dirko.

Tudi o teh podrobnostih Usakov ni nič vedel, tako da bo res treba še počakati, da vidimo, če je kaj resnice v vseh teh vesteh.